

ASPO Oyj
ASPO-KONSERNI
Y-tunnus 1547798-7

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 31.12.2015

Sisällys

Hallituksen toimintakertomus	2
Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä	22
Konsernitilinpäätös, IFRS	23
Konsernin laaja tuloslaskelma	23
Konsernitase	24
Konsernin rahavirtalaskelma	25
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	26
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	26
Konsernin tunnusluvut	68
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS	70
Emoyhtiön tuloslaskelma	70
Emoyhtiön tase	71
Emoyhtiön rahavirtalaskelma	72
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	73
Osakkeet ja osakkeenomistajat	79
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	83

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2015

Aspo on monialayhtiö, joka omistaa ja kehittää liiketoimintoja Pohjois-Euroopan lisäksi kasvumarkkinoilla keskittyen vaativiin B-to-B-asiakaisiin. Vahvojen yritysbrändien, ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat, tavoitteena on olla toimialojensa markkinajohtajia. Ne vastaavat omasta toiminnastaan, asiakassuhteistaan ja niiden kehittämisestä. Kokonaisuutena ne tuottavat Aspon liikearvon. Aspon konsernirakennetta ja liiketoimintoja kehitetään pitkäjänteisesti ilman ennalta määriteltyä aikataulua.

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat. Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen ja vähäisiä määriä muita toimialoilte kuulumattomia toimintoja.

Toiminnan yleispiirteet

Euroopan ja Suomen teollisuustuotannon kehitys jatkui heikkona koko vuoden 2015. Venäjän ja Ukrainan välisen kriisin seurauksena kaupan rakenne muuttui sekä maiden sisäisessä kaupassa että ulkomaan kaupassa. Talouspakotteet ja öljyn hinnan merkittävä aleneminen vaikuttivat erityisesti Venäjän kaupan kysyntään vuoden 2015 aikana. Öljyn hinta on laskenut historiallisesti erittäin matalalle tasolle. Venäjän, Ukrainan, Kazakstanin ja Valko-Venäjän valuutat heikkenivät voimakkaasti. Korkotaso säilyi edelleen matalana vuoden 2015 aikana.

ESL Shipping

ESL Shipping on Itämeren johtava kuivia irtolasteja kuljettava varustamo. Tilikauden lopussa varustamon tonnisto koostui 14 yksiköstä, joista 13 oli varustamon omia ja yksi vuokrattu yksikkö.

ESL Shippingin alukset ovat operoineet pääosin Itämerellä ja Euroopan liikenteessä sekä suorittaneet merilastausta ja purkausta. ESL Shippingin kuljetukset Itämerellä ja Pohjanmerellä perustuvat pitkäkestoiisiin sopimuksiin ja vakiintuneisiin asiakassuhteisiin. Yleiset kuivien irtolastien markkinarahtihinnat laskivat edelleen loppuvuonna 2015 ja olivat tilikauden päättyessä historiallisen matalalla tasolla.

Loppuvuonna varustamo solmi pitkäaikaisen puitesopimuksen raaka-aineiden merikuljetuksista teräsyhtiö SSAB:n kanssa ja tilasi maailman ensimmäiset suuret maakaasukäyttöiset irtolastialukset. Uusien alusten hiilidioksidipäästöt kuljetettua rahtitonnia kohden tulevat pienenemään yli 50 % nykyisiin aluksiin verrattuna, mikä tekee laivoista kokoluokassaan maailman energiatehokkaimmat. Lisäksi solmittiin energiayhtiö Fortumin kanssa varustamon ensimmäinen merkittävä kuljetussopimus kasvaville uusiutuvan energian markkinoille.

ESL Shipping säilytti haastavasta markkinaympäristöstä huolimatta hyvän kannattavuuden vuonna 2015, liikevoitto oli 14,7 miljoonaa

euroa (16,0). Varustamon liikevaihto kuitenkin laski 76,2 miljoonaan euroon (85,2). Liikevaihdon laskuun vaikutti erittäin voimakkaasti alentunut laivapolttoaineen hinta, joka polttoaineklausuulien kautta vaikuttaa rahtihintoihin. Liikevaihdon laskuun vaikuttivat myös energiahiihen alentuneet kuljetusmäärät ja edellisvuoteen verrattuna yhdellä aluksella alentunut kuljetuskapasiteetti. Varustamon omista aluksista telakoitiin vuonna 2015 viisi alusta. Vuonna 2015 ESL Shipping kuljetti lasteja 11,1 miljoonaa tonnia (12,1).

Varustamo on jatkanut voimakasta panostusta energiatehokkuuden kehittämiseen. Varustamon hiilijalanjälki pieneni vuoden 2015 aikana 7,7 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2015 alusta voimaan tullut rikkidirektiivi ei ole vaikuttanut yleiseen aluskapasiteetin tarjontaan Itämeren tai Pohjanmeren alueella.

Leipurin

Leipurin palvelee leipomo- ja elintarviketeollisuutta sekä kodin ulkopuolisen syömisen markkinoita kokonaisratkaisulla. Leipurin tarjoaa asiakkailleen parhaita leivonnan ja herkuttelun konsepteja. Nämä käsittävät tuotevalikoiman kehityksen, reseptiikan, raaka-aineet, koulutuksen, laitteet ja myyntipisteiden suunnittelun. Osana kokonaisratkaisuja Leipurin suunnittelee, toimittaa ja huoltaa leipomoteollisuuden valmistuslinjoja, paistopisteitä sekä muita elintarviketeollisuudessa tarvittavia koneita ja laitteita. Leipurin raaka-aineita ja koneita toimittavat kumppanit ovat alansa johtavia kansainvälisiä valmistajia. Leipurin toimii Suomessa, Venäjällä, Baltiassa, Puolassa, Ukrainassa sekä Kazakstanissa ja Valko-Venäjällä.

Kolmatta vuotta jatkunut viljaperäisten ja muiden keskeisten raaka-aineiden hintojen lasku tasaantui syksyn satokauden myötä. Suomalaisen leipomoteollisuuden tuotteiden kokonaiskysyntä on laskenut ja korvautunut osittain ulkomaisilla pakastetuotteilla vähentäen suomalaisen teollisuuden hankintoja. Venäjän talouden kriisi on heikentänyt kuluttajien ostovoimaa Venäjällä ja lisännyt voimakkaasti inflaatiota, joka on ruoan osalta yli 20 %. Venäjällä leipomotuotteiden kysyntä on siirtynyt edullisiin tuotteisiin ja raaka-aineita on pyritty vaihtamaan halvempiin, paikallisesti tuotettuihin raaka-aineisiin. Baltian markkinoilla ei ollut merkittäviä muutoksia.

Kone- ja laiteinvestointien taso säilyi vuonna 2015 matalana Leipurin toimintamaissa. Venäjän markkinoiden epäsuotuisasta kehityksestä johtuen koneliiketoiminta oli tappiollista.

Leipurin-liiketoiminnan liikevaihto oli 117,8 miljoonaa euroa (134,9) ja liikevoitto 2,4 miljoonaa euroa (4,4). Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto laski 26 % ja oli 30,6 miljoonaa euroa (41,4). Liikevoitto markkina-alueella laski mutta kannattavuus oli edelleen noin 7 %.

Telko

Telko on johtava Itämeren alueen muoviraaka-aineiden ja teollisuuskemikaalien asiantuntija ja jakelija. Sillä on toimintaa

Suomessa, Baltiassa, Skandinaviassa, Puolassa, Tsekissä, Slovakiassa, Ukrainassa, Venäjällä, Valko-Venäjällä, Kazakstanissa, Azerbaidzanissa, Georgiassa ja Kiinassa. Hankintatoiminta on kansainvälistä. Liiketoiminta perustuu alan parhaiden kansainvälisten päämiesten edustuksiin sekä oman henkilöstön asiantuntemukseen. Yhdessä alueellisten asiakkaiden kanssa kehitetään heidän tuotantoansa ja tuotteidensa kilpailukykyä.

Telkon menestys pohjautuu oikeisiin strategisiin valintoihin kuten muoviliiketoiminnan osuuden kasvuun, idän markkinoiden erinomaiseen menestykseen sekä Skandinavian ja Puolan kannattavaan kasvuun.

Kesällä alkanut Telkon myymien raaka-aineiden hintojen lasku jatkui myös vuoden lopulla. Öljyn matala hintataso vahvisti raaka-aineiden myyntihintojen laskutrendiä vuoden loppua kohden, mikä alensi liikevaihtoa. Epävarmuus itämarkkinoilla jatkui läpi koko vuoden. Lisäksi vuoden aikana tapahtunut Venäjän ja Ukrainan valuuttojen heikentyminen lisäsi epävarmuutta ja paransi paikallisten raaka-aineiden kilpailukykyä verrattuna maahantuotuihin raaka-aineisiin. Valuuttojen heikentyminen Venäjällä, Valko-Venäjällä, Kazakstanissa ja Ukrainassa laski edelleen kuluja euroina laskettuna, mikä osaltaan paransi kannattavuutta. Teollisuustuotannon heikko kysyntä jatkui länsimarkkinoilla. Tästä huolimatta Telko onnistui kasvattamaan liikevaihtoaan Puolassa ja Skandinaviassa.

Telkon liikevaihto vuonna 2015 laski 5 % edellisestä vuodesta ja oli 215,3 miljoonaa euroa (226,8). Lasku johtui itämarkkinoiden valuuttojen heikentymisestä. Paikallisvaluutoissa kasvu jatkui hyvänä. Öljyn hinnan laskusta sekä Venäjän ja Ukrainan markkinoiden epävarmuudesta huolimatta Telko onnistui parantamaan kannattavuutta edellisvuodesta. Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevaihto vuonna 2015 laski euromääräisesti noin 10 %, mutta paikallisvaluutoissa liikevaihto kasvoi merkittävästi. Telkon liikevaihto itämarkkinoilla oli 95,5 miljoonaa euroa (106,9). Venäjällä liikevaihto kasvoi 14 % ja Ukrainassa yli 40 % paikallisvaluutoissa laskien. Länsimarkkinoilla liikevaihto pysyi edellisen vuoden tasolla.

Vuonna 2015 muovien myyntivolyymit laskivat Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden alueella, mutta kasvoivat länsimarkkinoilla. Kemikaalien myyntivolyymit kasvoivat sekä itä- että länsimarkkinoilla.

Telkon toimintaympäristö oli haastava vuonna 2015. Haastavasta markkinatilanteesta huolimatta Telko teki ennätysliikevoiton, 10,4 miljoonaa euroa (9,9). Liikevoittoa heikentävät erityisinä erinä 0,2 miljoonan euron varaus Tullin määräämästä veronkorotuksesta, joka liittyy Telkon vuosina 2013 ja 2014 maahantuomiin tavaraeriin, sekä asian käsittelyyn osallistuneiden asiantuntijoiden kulut 0,4 miljoonaa euroa. Telko pitää Tullin määräämiä maksuja perusteettomina.

Liikevoittoprosentti kasvoi merkittävästi itämarkkinoilla ja pysyi länsimarkkinoilla edellisvuoden tasolla. Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden liikevoittoprosentti ylitti 8 %. Itämarkkinoilla kannattavuuden parantumiseen vaikutti aikaisemmin toteutettu

laajentuminen miljoonakaupunkeihin sekä markkina-aseman parantuminen ja kulutehokkuuden lisääntyminen.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat on vaativien liikkuvien tietotyöympäristöjen asiantuntija. Se toimittaa parhaat työkalut, tuottavuutta parantavat ratkaisut ja tehokkaan käytön varmistavat palvelut terveydenhuollon, teollisuuden, logistiikan ja viranomaisten tarpeisiin. Valikoimiin kuuluvat myös energiatuotteet. Kaukomarkkinoilla on toimintaa Suomessa ja Kiinassa.

Kaukomarkkinat sai uudistumis- ja strategiatyön valmiiksi syksyllä 2015. Uusi toimitusjohtaja Sami Koskela uudisti strategian, joka julkistettiin Aspon pääomamarkkinapäivässä marraskuussa. Uuden strategian mukainen organisoituminen toteutettiin vuoden loppuun mennessä.

Kaukomarkkinat myi helmikuussa 2015 Puolassa, Venäjällä, Kiinassa ja Vietnamin teollisuuden kone- ja laitekauppaa harjoittavan tappiollisen Industrial-liiketoiminnan. Kaupan yhteydessä Kaukomarkkinat-segmentin liikearvoa arvioitiin ja siitä tehtiin 1,3 miljoonan euron arvonalennus.

Kaukomarkkinat saavutti positiivisen operatiivisen tuloksen kannattavuuden parantuessa loppuvuotta kohti, liikevoitto ilman liikearvon alaskirjausta oli 0,1 miljoonaa euroa (0,1). Energiatehokkuustoimiala oli vuonna 2015 tappiollinen heikentyneen yleisen markkinan ja puutteellisen myyntityön vuoksi. Kaukomarkkinat uudisti energialiiketoiminnan myyntijohdon syksyllä 2015.

Muu toiminta

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Muun toiminnan liikevoitto oli -5,7 miljoonaa euroa (-7,0). Vertailukaudella liikevoittoa heikensi Leipurin listautumisprojektin ja muiden erityisprojektien asiantuntijakulut, yhteensä noin 1,5 miljoonaa euroa.

Liikevaihto

Aspo-konsernin liikevaihto laski edellisestä vuodesta ja oli 445,8 miljoonaa euroa (482,9).

Liikevaihto segmenteittäin

	2015 M€	2014 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	76,2	85,2	-9,0	-10,6
Leipurin	117,8	134,9	-17,1	-12,7
Telko	215,3	226,8	-11,5	-5,1
Kaukomarkkinat	36,5	36,0	0,5	1,4
Muu toiminta	0,0	0,0	0,0	
Liikevaihto yhteensä	445,8	482,9	-37,1	-7,7

Liikevaihto markkina-alueittain

	2015 M€	2014 M€	Muutos M€	Muutos %
Suomi	147,7	162,0	-14,3	-8,8
Skandinavia	51,8	47,9	3,9	8,1
Baltia	50,4	55,7	-5,3	-9,5
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	128,3	153,0	-24,7	-16,1
Muut maat	67,6	64,3	3,3	5,1
Liikevaihto yhteensä	445,8	482,9	-37,1	-7,7

Tulos

Aspo-konsernin liikevoitto oli 20,6 miljoonaa euroa (23,4). ESL Shippingin liikevoitto laski ja oli 14,7 miljoonaa euroa (16,0). Leipurin-liiketoiminnan liikevoitto laski 2,4 miljoonaan euroon (4,4). Telkon liikevoitto nousi 10,4 miljoonaan euroon (9,9). Kaukomarkkinoiden liikevoitto oli -1,2 miljoonaa euroa (0,1). Muun toiminnan liikevoitto parani ja oli -5,7 miljoonaa euroa tappiollinen (-7,0).

Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,61 euroa (0,57). Osakekohtainen oma pääoma oli 3,36 euroa (3,42). Tulosta paransi merkittävästi ESL Shippingin omistamien vakuutusosakeyhtiö Alandian osakkeiden kaupassa syntynyt 4,9 miljoonan euron rahoituseriin kirjattu myyntivoitto. Tulosta heikensi Telkon vuosina 2013 ja 2014 maahantuomiin tavaraeriin liittyvä Tullin päätökseen perustuva korkovaraus 1,4 miljoonaa euroa, joka on kirjattu rahoituseriin.

Liikevoitto segmenteittäin

	2015 M€	2014 M€	Muutos M€	Muutos %
ESL Shipping	14,7	16,0	-1,3	-8,1
Leipurin	2,4	4,4	-2,0	-45,5
Telko	10,4	9,9	0,5	5,1
Kaukomarkkinat	-1,2	0,1	-1,3	-1 300,0
Muu toiminta	-5,7	-7,0	1,3	18,6
Liikevoitto yhteensä	20,6	23,4	-2,8	-12,0

Taloudelliset tavoitteet

Aspo tavoittelee keskimäärin yli 20 prosentin oman pääoman tuottoa, enintään 100 prosentin nettovelkaantumisasetta sekä nykyrakenteella 7 prosentin liikevoittoa.

Tilikauden liikevoittoprosentti oli 4,6 % (4,8), oman pääoman tuotto oli 19,1 % (17,8) ja nettovelkaantumisaste 101,4 % (101,0).

Investoinnit

Konsernin investoinnit vuonna 2015 olivat 15,1 miljoonaa euroa (18,7) ja koostuivat ESL Shippingin tilaamien maakaasukäyttöisten irtolastialusten ennakkomaksuista ja nykyisten alusten suunnitellusti aikaistetuista määräaikaistelakoinneista sekä kaluston ja ohjelmistojen ylläpitoinvestoinneista.

Investoinnit segmenteittäin, ilman yritysostoja

	2015 M€	2014 M€	Muutos M€
ESL Shipping	13,2	16,0	-2,8
Leipurin	0,5	0,7	-0,2
Telko	1,0	1,8	-0,8
Kaukomarkkinat	0,1	0,2	-0,1
Muu toiminta	0,3	0,0	0,3
Investoinnit yhteensä	15,1	18,7	-3,6

Rahoitus

Konsernin rahavarojen määrä oli 23,9 miljoonaa euroa (19,3). Konsernitaseen korolliset velat olivat 127,9 miljoonaa euroa (124,4). Korollisten velkojen kesikorko oli 1,7 % (1,5). Korottomat velat olivat 74,3 miljoonaa euroa (69,8).

Aspo-konsernin nettovelkaantumisaste oli 101,4 % (101,0) ja omavaraisuusaste 33,8 % (35,2). Vuonna 2015 merkittävimmät rahoitusasemaan vaikuttaneet tekijät olivat joulukuussa maksettu noin 10 miljoonan euron ennakkomaksu varustamon alusinvestointiin

liittyen sekä huhtikuussa maksettu osinko noin 12 miljoonaa euroa.

Konsernin liiketoiminnan rahavirta parani ja oli yhteensä 25,0 miljoonaa euroa (22,0). Käyttöpääoman muutos oli negatiivinen, -4,2 miljoonaa euroa (-8,1).

Investointien rahavirta oli tilikaudella -9,9 miljoonaa euroa (-14,5). Investointien rahavirtaan vaikutti positiivisesti Alandian osakkeiden myyntitulo 4,9 miljoonaa euroa. Konsernin vapaa rahavirta oli 15,1 miljoonaa euroa (7,5).

Aspon ja päärahoittajapankkien kesken allekirjoitettujen sitovien valmiusluottolimiittien määrä oli tilikauden päättyessä yhteensä 60 miljoonaa euroa. Tilikauden päättyessä valmiusluottolimiitit olivat kokonaan käyttämättä ja 80 miljoonan euron yritystodistusohjelmasta oli käytössä 3 miljoonaa euroa.

Tilikaudella maksettiin pois 30 miljoonaa euroa pitkäaikaisia lainoja, joista uusittiin 15 miljoonaa euroa. Lisäksi tilikauden aikana nostettiin 25 miljoonan euron suuruinen velkakirjalaina, 10 miljoonan euron suuruinen TyEL-laina sekä laskettiin liikkeeseen 11 miljoonan euron suuruinen joukkovelkakirjalaina. Rahoitusjärjestelyt pidensivät Aspo-konsernin lainasalkun keskimaturiteettia.

Vuonna 2016 erääntyy 20 miljoonan euron valmiusluottolimiitti. Muita merkittäviä luottosopimuksia ei eräänny vuoden 2016 aikana.

Aspo laski 18.11.2013 liikkeeseen 20 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponkikorko on 7 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin vuonna 2016 eli kolmen vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta.

Aspo on suojannut korkoriskiään koronvaihtosopimuksella, jonka käypä arvo 31.12.2015 oli -0,7 miljoonaa euroa. Suojauslaskennassa olleen koronvaihtosopimuksen käyvän arvon muutokset kirjattiin muun laajan tuloksen eriin. Keväällä 2015 tehdyn lainan uudelleenjärjestelyn myötä Aspo kirjaa koronvaihtosopimuksen käyvän arvon muutokset tulosvaikutteisesti. Oman pääoman rahastoon kertynyt tappio 0,6 miljoonaa euroa kirjataan tulokseen alkuperäisen ennakoidun transaktion mukaisesti vuoteen 2019 mennessä.

Aspo-konserni on suojannut uusien alusten hankintaan liittyviä valuuttamääräisiä rahavirtoja valuuttatermiineillä, joihin sovelletaan suojauslaskentaa. Näiden valuuttatermiinien nimellisarvo on 38,5 miljoonaa euroa ja käypä arvo 31.12.2015 oli 0,1 miljoonaa euroa.

Rakennejärjestelyt

Tilikauden aikana tytäryhtiöt Aspo Management Oy fuusioitiin emoyhtiöön ja Hamina Terminal Services Oy purettiin.

Riskit ja riskienhallinta

Kasvava taloudellinen ja poliittinen epävarmuus jatkuu Aspon liiketoimintaympäristössä ja lisää Aspon kaikkien liiketoimintojen riskejä sen päämarkkina-alueilla. Suomessa talouden elpyminen ei ole käynnistynyt, ja EU:n alueella teollisuustuotanto toipuu hitaasti. Venäjän talouteen vaikuttavat tekijät heikentyivät tilikauden aikana; investoinnit, kulutus ja teollisuustuotanto ovat pienentyneet samalla kun inflaatio on pysynyt korkeana ja ruplan kurssi on heikentynyt. Venäjän vienti ja tuonti ovat supistuneet alle vuoden 2010 tason. Ukrainan talouden heikentyminen jatkuu edelleen. Baltiassa, Skandinaviassa sekä muissa Aspon toimintamaissa muita IVY-maita lukuun ottamatta talouden tilanne on vakaampi.

Strategiset riskit

Aspon itästrategia on osoittautunut toimivaksi myös vaikeissa taloudellisissa olosuhteissa. Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden talouksien heikentyessä riskit ovat kuitenkin lisääntyneet. Itävaluuttojen heikentyessä mm. öljyn hinnan alenemisen seurauksena on inflaatio heikentänyt ostovoimaa ja erityisesti Venäjällä teollisuus on ottanut tuotantoon halvempia, paikallisia raaka-aineita, vaikka niiden laatu on usein tuontiraaka-aineita heikempi. Korvaavat tuotteet lisäävät riskiä pysyvistä markkinaosuuksien menetyksistä, mutta Aspon liiketoiminnot hakevat itse sisämarkkinoilta uusia ratkaisuja tuontituotteiden korvaamiseksi.

Venäjä ohjaa taloudellisia voimavarojaan sille merkityksellisiin segmentteihin, jolloin rahoituksen saaminen muille talouden segmenteille on vaikeampaa ja toiminta supistuu tai kasvu hidastuu. Ruplan heikentyessä ensi sijassa euromääräinen myynti alenee, mutta samalla myös ruplapohjaiset kulut pienenevät. Heikentynyt taloustilanne heijastuu kaupan lisäksi Venäjän ja Ukrainan rahoitusmarkkinoihin ja maksuliikenteeseen. Talouden ja valuuttojen heikkeneminen saattavat aiheuttaa pitkäaikaisia muutoksia kaupan rakenteisiin ja lisätä riskejä erityisesti itämarkkinoilla.

Sijoittajien ja teollisten toimijoiden pyrkiessä välttämään Venäjän poliittista ja liiketoiminnallista ympäristöä Venäjän nykyisen tilanteen pitkittyessä, voi Aspon strategiaan kuuluvien rakenteellisten muutosten tekeminen vaikeutua.

Venäjä-lähtöisten hiilikuljetusten määrä ja suurten alusten keventämistoiminta merellä voi vähentyä talouspakotteiden tai muiden Venäjän nykytilanteesta johtuvien esteiden seurauksena. Suomessa yhteiskunnallinen tavoite hiilen kulutuksen vähentämiseksi energiantuotannossa on kasvanut, mikä vähentää hiilen kuljetustarvetta. Vastaavasti hiiltä korvaavien energiatuotteiden kuten bioenergian kuljetukset ovat lisääntymässä. Kansainvälisten rahti-indeksien historiallisen heikot tasot ja kansainvälisesti kaluston lisääntyminen tietyissä kokoluokissa ovat lisänneet varustamojen kannattavuuteen liittyvää epävarmuutta.

Strategisia riskejä aiheuttavat kansainvälisen poliittisen ilmapiirin lisäksi teollisuusasiakkaiden näkymät, tuotannolliset ratkaisut ja

konsolidoituminen. Ympäristöpolitiikka ja muut poliittiset valinnat energiantuotannon rakenteista aiheuttavat teollisuuteen ja energiantuotantoon muutoksia, jotka voivat vähentää fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja lisätä vaihtoehtoisia energiamuotoja. Itämeren tavaravirrat voivat muuttua kustannusrakenteiden, kysynnän, asiakasrakenteen muutosten, kuten keskittymisen, tai muiden syiden vaikutuksesta. Muutokset voivat aiheuttaa negatiivisia seurauksia liiketoiminnalle kuljetustarpeiden vähentyessä, mutta niissä nähdään myös kasvavia mahdollisuuksia. Kansainvälisen meriliikenteen rahtihintojen muutoksista huolimatta kilpailu rahdeista voi kiristyä myös Itämerellä.

Strategisiin riskeihin vaikuttavat rahtihintojen pitkäaikaiset muutokset, investointitrendit ja kaupan rakenteen muutokset erityisesti länsimarkkinoilla. Itämarkkinoilla riskejä kasvattavat muun muassa poliittinen epävakaus ja yhteiskunnalliset rakenteet tai niiden reagoimattomuus liiketoiminnan kohtaamiin vaikeuksiin. Viranomaisten toiminta, tulkintojen tiukentuminen ja heikko ennustettavuus aiheuttavat epävarmuutta viennissä sekä vähentävät myös Suomessa yritysten investointihalukkuutta ja lisäävät halua hakeutua toisiin toimintaympäristöihin.

Nopeat muutokset talouden rakenteissa voivat aiheuttaa riskejä asiakas- tai päämiesrakenteen tai teknologian muuttuessa sekä nopeita reaktioita edellyttävien mahdollisuuksien jäädessä hyödyntämättä. Poliittisen tilanteen kärjistyisestä ja taloudellisen kehityksen huolestuttavasta suunnasta huolimatta Aspon strategia riskejä tasoittaa liiketoiminnan jakautuminen neljälle toimialalle, liiketoiminnan harjoittaminen laajalla maantieteellisellä alueella sekä kyky reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit ovat taloustilanteen heikkenemisen myötä lisääntyneet. Näitä ovat esimerkiksi toimitusketjuihin ja henkilöihin liittyvät riskit. Aspon liiketoimintojen kasvun painopiste on kehittyvien markkinoiden alueilla, joissa kasvuun voivat vaikuttaa mm. raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen taso ja muutokset, valuuttakurssit ja korkotaso, teollisuuden ja kaupan investoinnit, asiakkaiden maksuvalmius, lainsäädännön ja maahantuontiasetusten muutokset sekä viranomaistahojen toimimattomuus. Vastaavia riskejä kohdataan lisääntyvästi myös länsimarkkinoilla, jossa muutokset viranomaisten toimintatavoissa ja vakiintuneissa käytännöissä voivat aiheuttaa taloudellisia riskejä kaikille Aspon toimialoille ja hallinnolle. Talouden heikkeneminen ja tuotannon hidastuminen tai supistuminen sekä keskittyminen harvoihin tuotantolaitoksiin voivat vaikuttaa raaka-aineiden kysyntään.

Ukrainan poliittinen epävakaus vaikeuttaa kaupallista toimintaa tällä hetkellä ja tilanteen pitkittyessä hidastaa Aspon liiketoimintojen kasvua Ukrainassa. Ostovoiman heikentyessä voi kehitys Venäjällä olla samansuuntainen. Myös kuluttajakäyttäytyminen vaikuttaa B-to-B-asiakkaiden kautta syntyviin riskeihin ja niiden tasoihin. Kehittyvien markkinoiden myöhemmin odotettavissa olevat kasvumahdollisuudet voivat lisätä kilpailijoiden halua aloittaa liiketoiminta tai laajentaa

liiketoimintaansa näillä alueilla. Kehittyvien markkinoiden haastavuus ja Ukrainan kärjistynyt tilanne ovat myös aiheuttaneet kilpailijoiden vetäytymistä, mikä on luonut Aspon liiketoiminnoille uusia mahdollisuuksia sekä kasvattanut markkinaosuuksia ja on joillakin alueilla jopa parantanut kannattavuutta.

Valuuttakurssimuutoksilta suojautuminen kehittyvillä markkinoilla ei kaikissa olosuhteissa ja erityisesti jatkuvana ole mahdollista eikä taloudellisesti perusteltua. Valuuttakurssien muutokset voivat heikentää kannattavuutta ja pienentää taseen omaa pääomaa muuntoerojen vaikutuksesta. Luottotappioriskien muutos hajautuu liiketoiminnoittain ja asiakkaittain, joten Aspon liiketoiminnot eivät ole kärsineet suuria luottotappioita. Luottovakuuttajien limiitit ovat edelleen kiristyneet ja yleisesti luottotappioriskit ovat kasvaneet ja vähäisissä määrin myös toteutuneet.

Konsernin vahinkoriskien määrää ja todennäköisyyttä arvioidaan säännöllisesti. Vakuutusmäärät ovat Aspon toiminnan laajuuteen nähden riittävät, mutta vakuutusyhtiöt voivat rajoittaa vakuutusten voimassaoloa alueilla, joilla on sotilaallisia operaatioita.

Liiketoimintariskit

Liiketoimintariskeistä todennäköisyyden ja vaikutuksen kannalta lähiajan keskeisimmät riskit liittyvät operatiiviseen toimintaan ja erityisesti asiakaspysyvyyteen, kapasiteetin oikeaan määrään, katetason säilyttämiseen ja kasvun turvaamiseen sekä avainhenkilöihin. Riskienhallinta on olennainen osa Aspon jatkuvaa toimintaa ja mukana liiketoiminnan prosesseissa, ja sitä täydennetään vahinkoriskien varalta riittävällä vakuutusturvalla.

Lähiajan liiketoimintariskit painottuvat maailmantalouden heikon tilanteen seurauksiin, jotka näkyvät myös markkinoiden rakenteen muutoksina. Luottotappio- ja valuuttakurssiriskeihin sekä käyttöpääoman riittävyyteen kiinnitetään jatkuvaa huomiota koko konsernin tasolla.

ESL Shipping

ESL Shippingin keskeisimpinä liiketoimintariskeinä nähdään kysynnän ja kilpailuaseman epäsuotuisat muutokset, materiaaliavirtojen muutokset, energiatuotannon sykliset vaihtelut, työmarkkinapoliittiset ristiriidat, kapasiteetin ja kuljetusten optimoinnin vaikeus sekä vaaratilanne tai vahinko merellä. Pitkillä asiakassopimuksilla ja toiminnan jatkuvalla seurannalla ja kehittämisellä ESL Shipping on pystynyt hallitsemaan riskinsä kohtuullisesti.

Kansainväliset kuivarahtimarkkinat tulevat säilymään erittäin haastavina. Kysynnän ja tarjonnan epätasapaino lisää kilpailua ja voi pitää rahtihinnat edelleen historiallisen alhaisina. Energiateollisuuden asiakkaiden kuljetustarve vuoden 2016 aikana riippuu kivihiilen hintakilpailukyvystä, talven energiankysynnästä, sähkön markkinahinnasta sekä pohjoismaisten vesivarantojen suuruudesta. Hiilen käyttö energiantuotannossa vähenee ympäristöpoliittisten päätösten seurauksena. Kuljetuskysyntä vaihtelee vuosittain ja voi olla

edeltävää vuotta vähäisempi. Terästeollisuudessa kokonaistuotannon määrää on vaikea arvioida ja teollisuuden rakenteelliset muutokset ja maailmanmarkkinat voivat muuttaa kuljetuskysyntää nopeastikin. Kuljetusmäärien muulle teollisuudelle arvioidaan pysyvän entisellään. ESL Shipping on varautunut riittävällä kapasiteetilla asiakkaidensa palvelemiseen.

Polttoaineen hinnan vaihtelut huomioidaan pitkäaikaisten sopimusten ehtoissa. Valuuttakaupoissa kurssimuutoksia vastaan suojaudutaan tarvittaessa termiinein.

Leipurin

Leipurin-liiketoiminnan toiminta-alueella suurimmat riskit ovat valuuttakurssiriskit, joiden realisoituminen hintoihin vaikuttavana tekijänä erityisesti Venäjällä voi aiheuttaa muutoksia kysynnässä. Valuuttakurssiriskit tiedostetaan myös Ukrainassa, muissa IVY-maissa ja Puolassa. Voimakkailla kurssimuutoksilla on lyhytaikaisia vaikutuksia kannattavuuteen. Valuuttakurssimuutosten suoriin vaikutuksiin voidaan reagoida mm. tuontituotteiden hinnankorotuksilla ja kehittämällä paikallishankintaa. Liiketoiminnan muita riskejä ovat kansainväliset elintarvikekriisit ja tuontirajoitukset. Strategisena riskinä nähdään kaupan vapautumiseen liittyvät esteet, jotka hidastavat Venäjän kaupan kasvua ja siihen operatiivisina riskeinä liittyvät muutokset markkinassa ja kuluttajien käyttäytymisessä.

Telko

Telko kasvaa strategiansa mukaisesti kehittyvillä markkinoilla (Venäjä, Ukraina, Valko-Venäjä, Kazakstan ja Kiina) ja näiden maiden talouden ja teollisuuden kasvu ohjaa merkittävästi Telkon tuloksentekokykyä. Kehittyvien markkinoiden nopeat muutokset lisäävät Telkon strategisia ja operatiivisia riskejä. Riskit voivat realisoitua lähinnä tytäryhtiöille annetun rahoituksen ja pääomasijoitusten kautta arvon muutoksina. Poliittinen epävakaus Telkon markkina-alueilla, kuten Ukrainassa ja Venäjällä, voi heikentää sekä myyntiä että kannattavuutta.

Epävarmana jatkuva tilanne rahoitussektorilla saattaa lisätä sekä luottotappio- että valuuttakurssiriskiä kaikilla Telkon markkina-alueilla.

Riskinä ovat myös raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen nopeat muutokset. Äkilliset hinnan laskut saattavat heikentää varastotuotteiden kannattavuutta ja voivat lisätä tarvetta varastojen alaskirjaukseen. Telko valvoo säännöllisesti varastojen kuranttiutta.

Muita liiketoimintaan kohdistuvia mahdollisia riskejä ovat raaka-ainetoimittajien välillä tapahtuvat yrityskaupat, jakelukanavien uudelleenjärjestelyt sekä kemianteollisuuden lainsäädännölliset muutokset.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinoiden liiketoimintaan liittyy normaaleja kaupallisia ja ulkomaantoiminnan riskejä. Kaukomarkkinoiden toiminta muodostuu monista tuoteryhmistä, asiakassegmenteistä ja markkina-alueista, jotka hajauttavat riskejä. Kaukomarkkinat edustaa jälleenmyyjänä suurta määrää toisistaan riippumattomia päämiehiä, joista suurimpien osuus on merkittävä.

Muutokset kysynnässä ovat olennaisin riski Kaukomarkkinoille. Liikkuvan tietotyön myynti voi kärsiä uusien ratkaisujen käyttöönoton rakenteellisista tai henkisistä esteistä. Energiansäästöön perustuvien tuotteiden myynti voi kärsiä energian hintojen muutoksista tai julkisen vallan toimista. Merkittävimmät valuuttakurssiriskit liittyvät tuontihintojen nousuun niin kotimaassa kuin muissakin toimintamaissa. Kiinassa taloustilanne ja valuuttojen arvonmuutokset voivat vaikuttaa asiakkaiden investointihalukkuuteen.

Rahoitusriskit

Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Jälleenrahoitusriski

Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla korollinen velka vastapuolen, rahoitusmuodon ja maturiteetin osalta.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskiä hallitaan varmistamalla konsernin riittävät rahavarat yhdessä sitovien valmiusluottolimiittien ja muiden rahoitusreservien kanssa.

Korkoriski

Korkotason muutoksilta suojaudutaan sitomalla korolliset velat osittain vaihtuvakorkoisiin ja osittain kiinteäkorkoisiin lainoihin. Lisäksi korkoriskeiltä suojautumiseen käytetään korkojohdannaisia.

Luottoriski

Luottoriskeiltä suojaudutaan käyttämällä ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin perustuvia maksuehtoja.

Valuuttakurssiriski

Aspo-konsernissa valuuttakurssiriskiä hallitaan ensisijaisesti liiketoimintalähtöisesti vaikuttamalla asiakas- ja päämiessopimuksiin sekä toissijaisesti valuuttajohdannaisilla.

Yksityiskohtaisempi selvitys rahoitusriskeistä on tilinpäätöksen liitetiedossa 26.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Aspon tarkastusvaliokunnan yhtenä tehtävänä on yhtiön sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden seuranta. Tarkastusvaliokunta seuraa riskienhallintaprosessia ja tekee tarvittavia toimenpiteitä erityisesti strategisten riskien ehkäisemiseksi. Hallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan periaatteiden mukaisesti riskienhallinta on osa Aspon sisäistä valvontaa ja sen tehtävänä on varmistaa konsernin strategian

toteutumista, taloudellisen tuloksen kehittymistä, omistaja-arvoa, osingonmaksukykyä ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Vastuu riskienhallinnasta on toimialojen liiketoimintajohdolla. Johto vastaa riittävien toimenpiteiden määrittämisestä, toteuttamisesta sekä toimenpiteiden toteutumisen seurannasta osana päivittäistä toiminnan ohjausta. Riskienhallintaa koordinoi Aspon talousjohtaja, joka raportoi Aspon toimitusjohtajalle. Aspo-konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta hoidetaan keskitetysti emoyhtiössä hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti.

Henkilöstö

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 857 (879). Henkilöstön määrä on vähentynyt erityisesti Kaukomarkkinoiden Industrial-liiketoiminnan myynnin seurauksena. Muun toiminnan henkilöstö on vähentynyt vuonna 2014 tehdyn reskontratoimintojen ulkoistamisen myötä.

	2015	2014	2013
Henkilöstö keskimäärin tilikaudella	862	882	878
Tilikauden palkat ja palkkiot yhteensä, M€	33,9	36,6	33,9

Aspo-konsernin henkilöstöstä 51 % (51) työskentelee Suomessa, Skandinaviassa 2 % (2), Baltian maissa 8 % (7), Venäjällä, Ukrainassa ja muissa IVY-maissa 34 % (33) ja muissa maissa 5 % (7). Henkilöstöstä miesten osuus on 60 % (61) ja naisten 40 % (39). Aspo-konsernin työsuhteista on kokoaikaisia 97 % (97). Tilikaudella solmittiin 89 (113) uutta työsuhdetta. Koko konsernin henkilöstön työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut vuonna 2015 olivat yhteensä 41,0 miljoonaa euroa (43,5).

Henkilöstö keskimäärin segmenteittäin

	2015	2014
ESL Shipping		
Toimihenkilöt	24	22
Merihenkilöstö	202	200
	<u>226</u>	<u>222</u>
Leipurin		
Toimihenkilöt	252	254
Työntekijät	40	45
	<u>292</u>	<u>299</u>
Telko		
Toimihenkilöt	249	224
Työntekijät	15	17
	<u>264</u>	<u>241</u>
Kaukomarkkinat		
Toimihenkilöt	45	85
Työntekijät	7	4
	<u>52</u>	<u>89</u>
Muu toiminta		
Toimihenkilöt	28	31
Yhteensä	862	882

Palkitseminen

Aspo-konsernissa on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2013. Suomen henkilöstöä koskeva tulospalkintajärjestelmä on kytketty henkilöstörahastoon niin, että tulospalkkion voi sijoittaa henkilöstörahastoon tai nostaa rahana. Rahastoinnin pitkän aikavälin tavoitteena on, että henkilöstöstä tulee yhtiön merkittävä omistajaryhmä. Henkilöstörahaston jäsenenä ovat kaikki Aspo-konsernin suomalaisissa yhtiöissä työskentelevät henkilöt.

Aspon hallitus päätti vuonna 2012 noin 30 henkilön osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä oli kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Palkkio perustui Aspo-konsernin tulos/osake-tunnuslukuun (EPS) kunakin ohjelman voimassaolovuotena. Vuoden 2012 ansaintajaksolta ei maksettu osakepalkkiota. Vuoden 2013 ansaintajakson perusteella luovutettiin kannustinjärjestelmään kuuluneille henkilöille 19 492 yhtiön hallussa ollutta omaa osaketta ja vuoden 2014 ansaintajakson perusteella tilikauden aikana yhteensä 94 786 osaketta. Kannustinjärjestelmän sääntöjen mukaisesti työsuhteen päättymisen perusteella Aspolle palautui vuonna 2015 yhteensä 1 322 omaa osaketta, joista vuoden

2013 ansaintajaksoa koskevia osakkeita oli 222 kappaletta ja vuoden 2014 jaksoa koskevia osakkeita 1 100 kappaletta.

Aspo Oyj:n hallitus päätti vuonna 2015 uudesta noin 30 henkilöä koskevasta osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015, 2016 ja 2017. Hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja kullekin kriteerille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Ansaintajakson 2015 palkkio perustui konsernin osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Vuoden 2015 ansaintajakson perusteella tullaan luovuttamaan osakepalkkiona järjestelmään kuuluneille henkilöille yhteensä 91 020 kappaletta yhtiön hallussa olevia omia osakkeita ja enintään osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa verojen kattamiseen.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Aspo-konsernin tutkimus- ja kehitystoiminta kohdistuu toimialojen luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotantoteknologian kehittämiseen ilman erillistä organisaatiota, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä normaaleihin liiketoimintakuluihin.

Ympäristö- ja laatuasiat

Aspo-konsernin toiminta ei aiheuta merkittäviä haittoja ympäristölle. Konserniyhtiöt noudattavat ympäristöasioiden hoidossa Aspon ympäristöpolitiikkaa, jonka keskeisenä periaatteena on toimintojen jatkuva parantaminen. Aspo tukee kaikessa toiminnassaan kestävän kehityksen periaatteita.

Aspo huolehtii ympäristöstä toimimalla aloitteellisesti ja seuraamalla jatkuvasti liiketoimintaansa liittyviä lakeja ja suosituksia ja niihin tehtäviä muutoksia. Aspo haluaa olla edelläkävijä kaikessa toiminnassaan ja pyrkii myös ennakoimaan ympäristömääräysten tulevaa kehitystä.

ESL Shipping

ESL Shipping noudattaa kaikessa toiminnassaan kansallisia ja kansainvälisiä lakeja, asetuksia ja sopimuksia. Ympäristövastuullisuuden ja turvallisuusasioiden huomioiminen on elintärkeä osa ESL Shippingin toimintaa. Varustamo panostaa pitkän tähtäimen kehitykseen, jossa yhdistyvät korkeatasoinen osaaminen sekä oman toiminnan ympäristövaikutusten tiedostaminen. Toiminnan tukena ovat viranomaisten säännöllisesti auditoimat ISM- ja ISPS – järjestelmät sekä Bureau Veritaksen auditoima ISO 14001 - ympäristöjohtamisjärjestelmä.

Leipurin

Leipurin normaali toiminta ei aiheuta merkittäviä haittoja ympäristölle. Aspo-konserni on sitoutunut noudattamaan Kansainvälisen Kauppakamarin Elinkeinoelämän peruskirjaa kestävän kehityksen aikaansaamiseksi. Leipurin Oyj:llä on Bureau Veritaksen auditoima ISO 9001 laatusertifikaatti.

Telko

Telko Oy:llä on ISO 9001:2000 -standardin mukainen sertifioitu laatujärjestelmä. Lisäksi yhtiö on sitoutunut Kemianteollisuus ry:n ja Teknisen Kaupan ja Palveluiden yhdistyksen kemikaalijaoston yhteistyösopimuksen mukaiseen kemikaalikauppaan painottuvaan Responsible Care - Vastuu Huomisesta -ohjelmaan. Yhtiön tilanne terveys-, turvallisuus-, ympäristö- ja laatuasioissa on todennettu SQAS Distributor / ESAD II (European Single Assessment Document) -arvioinnilla. SQAS Distributor / ESAD II -arvioinnin ovat kehittäneet yhteistyössä kemian alan valmistajien ja jakelijoiden edusjärjestöt CEFIC ja FECC. Arvioinnin suorittaa ulkopuolinen arviointilaitos laajan kysymyssarjan avulla.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat toimittaa sekä liikkuvaan tietotyöhön liittyviä että energiatehokkuutta parantavia laitteita ja palveluita. Sen tuotteiden avulla voidaan lisäksi hyödyntää uusiutuvaa energiaa kuten aurinkoenergiaa. Ympäristöasiat ovat yrityksen päämiehille erittäin tärkeässä roolissa: sitoutuminen kestäväan kehitykseen näkyy kaikessa toiminnassa tuotteiden suunnittelusta ja valmistuksesta niiden kierrätykseen.

Johto ja tilintarkastajat

Aspo Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsi uudelleen hallitukseen yhden vuoden toimikaudeksi insinööri, kauppaneuvos Matti Artevan, VT, MBA Mammu Kaarion, OTK Roberto Lencionin, DE, eMBA, kauppaneuvos Gustav Nybergin, KTM, VTK Kristina Pentti-von Walzelin ja DI Risto Salon. Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi puheenjohtajaksi Gustav Nybergin ja varapuheenjohtajaksi Roberto Lencionin. Kokouksessa hallitus päätti lisäksi valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Roberto Lencionin sekä jäseniksi Mammu Kaarion ja Kristina Pentti-von Walzelin.

Hallituksella oli vuoden 2015 aikana 15 kokousta, joista 8 oli puhelinkokouksia. Kokouksiin osallistumisprosentti oli 99 %.

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut eMBA Aki Ojanen.

Tilintarkastajana on toiminut KHT-yhteisö Ernst & Young Oy. Vastuullisena tilintarkastajana toimi KHT Harri Pärssinen.

Yhtiökokouksen päätökset

Osinko

Aspo Oyj:n 9.4.2015 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingoksi 0,40 euroa osakkeelta. Osingon maksupäivä oli 20.4.2015.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Valtuutus on voimassa vuoden 2016 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeannista, jossa luovutetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti.

Hallituksen valtuuttaminen päättämään uusien osakkeiden osakeannista

Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti.

Hallitus ei ole käyttänyt saamiensa valtuutuksia.

Osakepääoma ja osakkeet

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2015 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 30 975 524, joista yhtiön hallussa oli 479 921 osaketta eli 1,5 % osakepääomasta. Aspo Management Oy sulautui Aspo Oyj:öön 30.9.2015. Samalla Aspo Management Oy:n omistamat 477 612 kappaletta Aspo Oyj:n osakkeita siirtyivät Aspo Oyj:n suoraan omistukseen. Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut.

Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto Nasdaq Helsingissä oli tammi-joulukuussa 2015 yhteensä 4 885 628 osaketta ja 35,3 miljoonaa euroa, eli 15,8 % osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 8,16 euroa ja alin 5,92 euroa. Keskikurssi oli 7,23 euroa ja tilikauden päätöskurssi 7,50 euroa. Tilikauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 228,7 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä yhteensä 8 929 osakkeenomistajaa. Hallintarekisterissä ja ulkomaisessa omistuksessa oli 774 984 osaketta eli 2,5 % osakekannasta.

Osakeomistuksesta kerrotaan tarkemmin Vuosi 2015 -julkaisun Osakkeet ja osakkeenomistajat -osiossa.

Tilikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Leipurin Oyj:n toimitusjohtaja Paul Taimitarha siirtyi pois yhtiön palveluksesta 29.2.2016. Leipurin Oyj:n uudeksi toimitusjohtajaksi ja Aspon konsernin johtoryhmän jäseneksi on 1.3.2016 alkaen nimitetty KTM Mikko Laavainen.

Näkymät vuodelle 2016

Kansainvälisen talouden ja EU:n talousalueen teollisuuden hitaan kasvun aika tulee jatkumaan. Epävarmuus ja heikko suhdanne Aspolle tärkeillä idän kasvumarkkinoilla jatkuu. Venäjän, Ukrainan ja muiden IVY-maiden tulevaa kehitystä ja epävarmuuden taloudellisia vaikutuksia on erityisen vaikea arvioida. Valuuttojen arvioidaan edelleen vaihtelevan voimakkaasti, inflaation säilyvän Venäjällä korkeana ja Venäjän kansantuotteen laskevan edelleen.

Öljyn hinta säilynee matalalla tasolla. Yleisesti tuotannollisten raaka-aineiden hintojen odotetaan pysyvän alhaisina. Konserni jatkaa markkinaosuuksien kasvattamista kannattavasti strategisesti tärkeillä idän kasvumarkkinoilla osan länsimaisista kilpailijoista vetäytyttyä markkinoilta. Kansainvälisten kuivarahtihintojen odotetaan säilyvän matalina mutta varustamo on varmistanut kapasiteettinsa käytön pääosin pitkäaikaisin sopimuksin. Supramax-alukset joutuvat liikennöimään myös kansainvälisillä, heikoilla spot-markkinoilla vuoden 2016 aikana.

Ohjeistus vuodelle 2016: Aspon liikevoitto on 17-24 miljoonaa euroa vuonna 2016 (20,6).

ESL Shipping

Pääosa yhtiön kuljetuskapasiteetista on varmistettu Itämerellä ja Pohjois-Euroopassa pitkäaikaisin sopimuksin. Venäjän ruplan voimakkaasti heikentynyt arvo suhteessa Yhdysvaltojen dollariin ja euroon tukee Venäjältä vietävän raaka-aineen kansainvälistä kilpailukykyä, ja ESL Shippingin kuljetusvolyymien Venäjältä odotetaan kasvavan tai säilyvän ennallaan.

Kansainvälisten kuivarahtihintojen odotetaan säilyvän edelleen hyvin alhaisina. Suurten kuivarahtialusten markkinarahdit ovat alempana kuin koskaan aiemmin nykyisen Baltic Dry -indeksin noteerausajana vuodesta 1985 lukien. Merkittävimpänä syynä tähän pidetään Kiinan alentunutta raaka-ainekysyntää ja samanaikaista tonniston ylitarjontaa. Tilanne heijastuu myös suurten jäävahvistettujen alusten markkinaan tehden siitä edellisvuotta haastavamman. Supramax-alukset joutuvat liikennöimään myös kansainvälisillä, erittäin heikoilla spot-markkinoilla vuoden 2016 aikana.

Terästeollisuuden kuljetusvolyymien ennustetaan olevan hieman edellisvuotta pienemmät, mutta operoinnin tehon arvioidaan olevan edellisvuotta parempi. Kysynnän sesonkivaihtelu edellyttää puskuproomujärjestelmän kapasiteetin sopeuttamista keväällä ja kesällä edellisten vuosien tapaan.

Energiateollisuuden kuljetustarpeen ennustetaan kokonaisuudessaan olevan edellisvuotta suurempi. Sopimukset bioenergian kuljetuksista Itämerellä ja niistä saatavat kokemukset antavat hyvän pohjan toiminnan laajentamiselle tulevaisuudessa.

Kysyntä merellä tapahtuvaan suurten alusten lastaus- ja purkaustoimintaan on edelleen vilkasta. Varustamo jatkaa työtä asiakaspinnan laajentamiseksi energia- ja terästeollisuussektoreiden ulkopuolelle erityisesti sellaisiin asiakassegmentteihin, joissa voidaan laajentaa yhtiön toiminta-aluetta hyödyntäen alusten itsenäistä lastinkäsittelykykyä sekä poikkeuksellisen hyvää jäävahvistusta. Vuoden 2016 aikana viisi alusyksikköä tullaan telakoimaan suunnitelman mukaisesti.

Leipurin

Markkinatilanteen odotetaan säilyvän haasteellisena Leipurin keskeisillä markkinoilla. Venäjän taloustilanteen arvioidaan edelleen jatkuvan heikkona ja inflaation säilyvän korkeana, mistä johtuen investointihalukkuus Venäjällä pysyy alhaisella tasolla. Kuluttajien ostovoiman odotetaan heikkenevän. Leipurin säilyttää alueella hyvän kannattavuuden ja vahvistaa markkina-asemaansa. Venäjällä Leipurin on kehittänyt pakasteleipävalikoiman tarjoomaa ja jakelua, ja pakasteleipätuotteiden valmistuttaminen on tarkoitus aloittaa 2016. Tuotevalikoima rakentuu yhteistyössä eurooppalaisten ja paikallisten pakasteleipätuottajien kanssa. Leipomoraaka-aineiden paikallista hankintaa on lisätty korvaamaan tuontiraaka-aineita, ja tavoitteena on kasvattaa paikallisten raaka-aineiden osuus yli 50 %:iin. Paikallinen hankinta on hajautettu ja merkittäviä kumppaneita on jo kymmeniä.

Leipurin kehittää asiakkaille entistä kokonaisvaltaisempia ratkaisuja. Kodin ulkopuolisen syömisen markkinat ovat Leipurin-liiketoiminnalle merkittävä uusi toiminta-alue. Markkina-aseman odotetaan säilyvän vahvana Suomessa ja Baltiassa teollisen leipomisen sektorissa. Koneliiketoiminta parantaa kannattavuuttaan.

Telko

Länsimarkkinoilla Telkolle tärkeiden teollisuudenalojen ei odoteta kasvavan merkittävästi vuoden 2016 aikana. Venäjällä ja Ukrainassa teollisuuden kysynnän kasvun ennakoidaan pysyvän heikkona tai jopa laskevan. Telkon myymien raaka-aineiden hintojen vaihtelun ja itämarkkinoiden valuuttojen merkittävien kurssimuutosten odotetaan edelleen jatkuvan. Öljyn hinnan arvioidaan säilyvän matalalla tasolla. Raaka-aineiden tuleva hintakehitys vaikuttaa liikevaihdon kehitykseen. Heikentyneet itävaluutat vähentävät Telkon vuoden 2016 euromääräisiä kuluja, mikä parantaa osaltaan kannattavuutta. Teknisten muovien osuus Telkon liikevaihdosta on huomattava, mikä on vähentänyt toiminnan syklisyyttä ja parantanut kannattavuutta.

Telko solmi loppuvuonna 2015 sopimuksen Castrolin automotive-moottoriöljyjen koko tuotevalikoiman edustuksesta Suomen markkina-alueella. Tällä sopimuksella on positiivinen vaikutus Suomen ja voiteluaineliiketoiminnan liikevaihtoon ja liikevoittoon toisesta neljänneksestä 2016 alkaen. Lisäksi Telko on jatkanut Venäjän

terminaalihankkeen toteuttamista ja käynnisti maa-alueen hankinnan Pietarin alueelta. Tavoitteena on aloittaa rakennustyöt vuoden 2016 aikana, jolloin terminaalin käyttöönotto ajoittuisi jo vuodelle 2017. Terminaali mahdollistaa uusien palvelujen tuottamisen Venäjän markkinoilla sekä varmistaa osaltaan pitkän aikavälin kasvua.

Telko jatkaa strategiansa mukaista laajentumista kasvumarkkinoilla. Tavoitteena on lisätä markkinaosuutta länsimarkkinoilla sekä laajentua itäisessä Keski-Euroopassa yritysostojen kautta. Telkon kaikissa liiketoiminnoissa jatketaan panostuksia orgaaniseen kasvuun. Telko tulee perustamaan vuoden 2016 aikana tytäryhtiön Azerbaidzaniin.

Kaukomarkkinat

Organisaatorakenne on päivitetty tukemaan uutta strategiaa. Kaukomarkkinat panostaa jatkossakin vaativan liikkuvan tietotyön ratkaisujen kehittämiseen ja myyntiin. Tämä edellyttää sekä teknisten ja kaupallisten osaajien lisärekrytointia että sisäisten toimintamallien edelleen kehittämistä.

Uuden strategian mukaisia liikkuvan tietotyön kokonaisratkaisujen toimituksia odotetaan toisesta neljänneksestä eteenpäin. Kaukomarkkinat panostaa entistä enemmän kokonaisratkaisuihin, joissa yhdistyvät räätälöidyt sovellus-, laite- ja palvelukokonaisuudet. Erityisesti viranomaisilla sekä logistiikan, teollisuuden ja terveydenhuollon aloilla uskotaan olevan vahvaa kysyntää Kaukomarkkinoiden tarjoamille liikkuvan tietotyön ratkaisuille.

Energiatuotteiden volyymien ja kannattavuuden odotetaan kasvavan aiempaa fokusoidummalla tuotetarjoomalla uuden myyntistrategian ja organisaation myötä. Erityisesti aurinkosähkön ratkaisuiden uskotaan kasvavan merkittävästi.

Oikeudenkäynnit

Helsingin kärjäoikeus on 27. helmikuuta 2015 antanut päätöksen ESL Shipping Oy:n ja Suomen valtion välisessä kanteessa, joka koskee vuosina 2001–2004 veloitettuja väylämaksuja. Helsingin kärjäoikeuden päätöksen mukaan Suomen valtio veloitetaan maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti noin 3,0 miljoonaa euroa sekä oikeudenkäyntikulut ja korkoja. Valtio on valittanut kärjäoikeuden tuomiosta. Mikäli kärjäoikeuden päätös jää voimaan, sillä on näitä eria vastaava positiivinen vaikutus Aspo-konsernin tulokseen. Mahdollista väylämaksupalautusta ei ole sisällytetty tilinpäätökseen.

Varustamo on voittanut oikeusprosessin intialaista ABG Shipyard -telakkaa vastaan vuonna 2011 vastaanotetun m/s Alppilan takuuajakaisten korjausten korvaamisesta. Välimiesoikeuden antaman päätöksen mukaan ABG Shipyard -telakka veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti korjauskulut ja korot. Päätöksen vaikutusta ei ole sisällytetty tilinpäätökseen, vaan se tullaan käsittelemään sillä kaudella, jolla päätöksen mukaiset maksut saadaan.

Hallituksen voitonjakoesitys

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2015 ovat 30 677 374,83 euroa, josta tilikauden voitto on 8 441 318,18 euroa.

Yhtiön rekisteröity osakemäärä 31.12.2015 oli 30 975 524 osaketta, joista yhtiön hallussa oli 479 921 osaketta.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- osinkona jaetaan 0,41 euroa / osake 30 495 603 osakkeelle	12 503 197,23 €
- omaan pääomaan jätetään	<u>18 174 177,60 €</u>
	30 677 374,83 €

Aspo Oyj:n omistamille omille osakkeille ja konserniyhtiöiden hallussa oleville Aspo Oyj:n osakkeille ei makseta osinkoa.

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 €	Liitetieto	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liikevaihto	1	445 828	482 862
Liiketoiminnan muut tuotot	3	1 222	841
Materiaalit ja palvelut	6	-318 234	-345 322
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	4	-40 990	-43 483
Poistot ja arvonalentumiset	5	-12 455	-11 212
Liiketoiminnan muut kulut	7	-54 732	-60 294
Liikevoitto		20 639	23 392
Rahoitustuotot	8	5 827	413
Rahoituskulut	8	-5 204	-4 797
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä		623	-4 384
Voitto ennen veroja		21 262	19 008
Tuloverot	9	-1 506	-595
Tilikauden voitto		19 756	18 413
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		-5 752	-12 728
Suojauslaskenta		308	28
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14	1 814	3 098
Luokittelun muutokset		-4 912	
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	9	581	-626
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		-7 961	-10 228
Tilikauden laaja tulos yhteensä		11 795	8 185
Tilikauden tuloksen jakautuminen			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos		19 756	18 413
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen			
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva laaja tulos		11 795	8 185
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva osakekohtainen tulos, €	10		
Laimentamaton osakekohtainen tulos		0,61	0,57
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		0,61	0,57

Sivuilla 26–67 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernitase

Varat 1 000 €	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
Pitkäaikaiset varat			
Muut aineettomat hyödykkeet	11	11 053	12 283
Liikearvo	12	42 694	44 412
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	116 407	111 398
Myytavissä olevat rahoitusvarat	14	172	3 259
Saamiset	15	74	
Laskennallinen verosaaminen	17	3 797	3 960
Pitkäaikaiset varat yhteensä		174 197	175 312
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	18	48 442	47 315
Myynti- ja muut saamiset	19	57 967	56 208
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		310	205
Rahavarat	20	23 888	19 258
Lyhytaikaiset varat yhteensä		130 607	122 986
Varat yhteensä		304 804	298 298
Oma pääoma ja velat 1 000 €	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
Osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	21	17 692	17 692
Ylikurssirahasto	21	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	21	11 929	12 021
Käyvän arvon rahasto	21	-365	1 844
Muut rahastot	21	20 000	20 000
Muuntoerot		-21 844	-16 066
Kertyneet voittovarot		70 812	64 277
Oma pääoma yhteensä		102 575	104 119
Pitkäaikaiset velat			
Laskennallinen verovelka	17	4 978	6 435
Lainat ja käytetyt luottolimiitit	22	115 586	76 614
Muut velat	23	510	228
Pitkäaikaiset velat yhteensä		121 074	83 277
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	25	520	742
Lainat ja käytetyt luottolimiitit	22	12 321	47 836
Ostovelat ja muut velat	23	67 773	61 912
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		541	412
Lyhytaikaiset velat yhteensä		81 155	110 902
Velat yhteensä		202 229	194 179
Oma pääoma ja velat yhteensä		304 804	298 298

Sivuilla 26–67 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Liikevoitto	20 639	23 392
Oikaisut liikevoittoon:		
Poistot ja arvonalentumiset	12 455	11 212
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	-34	-49
Myytyjen liiketoimintojen myyntivoitot ja -tappiot	-16	-104
Työsuhde-etuudet	403	940
Varausten muutos	16	598
Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutos	-16	-294
Liiketoiminnan realisoitumattomat kurssivoitot ja -tappiot	566	366
Käyttöpääoman muutos:		
Vaihto-omaisuus	-4 052	-6 814
Lyhytaikaiset saamiset	-4 469	-6 276
Lyhytaikaiset korottomat velat	4 238	4 980
Maksetut korot	-3 108	-4 002
Saadut korot	627	319
Maksetut tuloverot	-2 260	-2 252
Liiketoiminnan rahavirta	24 989	22 016
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-5 539	-17 470
Ennakkomaksut aluksista	-9 154	
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutustulot	114	222
Luovutustulot myytävissä olevista rahoitusvaroista	4 912	
Saadut osingot	1	1
Tytärtyöhankinnat, lisäkauppahinta	-282	-339
Myydyt liiketoiminnat ja tytäryritykset myyntihetken rahavaroilla vähennettynä	49	904
Myydyt osakkuusyritykset		2 156
Investointien rahavirta	-9 899	-14 526
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-21 943	-12 307
Pitkäaikaisten lainojen nostot	61 000	11 082
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-35 326	-5 803
Hybridi-instrumentti	-1 400	-1 400
Maksetut osingot	-12 199	-6 363
Rahoituksen rahavirta	-9 868	-14 791
Rahavarojen muutos	5 222	-7 301
Rahavarat 1.1.	19 258	28 474
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-592	-1 915
Rahavarat kauden lopussa	23 888	19 258

Sivuilla 26–67 esitettävät liitetiedot muodostavat olennaisen osan konsernitilinpäätöstä.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

1 000 €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikursssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Omat osakkeet	Kerätyneet voitot-varat	Yhteensä	Määräysvallattomien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	21	17 692	4 351	12 021	1 844	20 000	-16 066	-3 425	67 702	104 119		104 119
Laaja tulos												
Tilikauden tulos									19 756	19 756		19 756
Muut laajan tuloksen erät (verovaiikutuksella oikaistuna):												
Suojauslaskenta					269					269		269
Myytävässä olevat rahoitusvarat	14				-2 478					-2 478		-2 478
Muuntoerot				26			-5 778			-5 752		-5 752
Tilikauden laaja tulos yhteensä				26	-2 209		-5 778		19 756	11 795		11 795
Liiketoimet omistajien kanssa												
Osingonjako									-12 199	-12 199		-12 199
Hybridi-instrumentti									-1 400	-1 400		-1 400
Osakepalkitseminen								674	-414	260		260
Rahastosiiro				-118					118	0		0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				-118				674	-13 895	-13 339		-13 339
Oma pääoma 31.12.2015		17 692	4 351	11 929	-365	20 000	-21 844	-2 751	73 563	102 575		102 575

1 000 €	Liitetieto	Osakepääoma	Ylikursssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Muuntoerot	Omat osakkeet	Kerätyneet voitot-varat	Yhteensä	Määräysvallattomien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2014	21	17 692	4 351	11 151	-656	22 572	-3 328	-4 224	55 045	102 603	703	103 306
Laaja tulos												
Tilikauden tulos									18 413	18 413		18 413
Muut laajan tuloksen erät (verovaiikutuksella oikaistuna):												
Suojauslaskenta					22					22		22
Myytävässä olevat rahoitusvarat	14				2 478					2 478		2 478
Muuntoerot				10			-12 738			-12 728		-12 728
Tilikauden laaja tulos yhteensä				10	2 500		-12 738		18 413	8 185		8 185
Liiketoimet omistajien kanssa												
Osingonjako									-6 363	-6 363		-6 363
VVK-lainan merkinnät				47						47		47
VVK-lainan takaisinmaksu				826		-2 572			1 746	0		0
Hybridi-instrumentti									-1 594	-1 594		-1 594
Osakepalkitseminen								130	408	538		538
Rahastosiiro				-13					13	0		0
Muutos määräysvallattomien osuuksissa								669	34	703	-703	0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä				860		-2 572		799	-5 756	-6 689	-703	-7 372
Oma pääoma 31.12.2014		17 692	4 351	12 021	1 844	20 000	-16 066	-3 425	67 702	104 119	0	104 119

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Perustiedot

Aspo Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Aspo Oyj:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä.

Aspo on monialayhtiö, joka on keskittynyt vahvaa erityisosaamista vaativille liiketoimintalueille. Konsernin operatiivinen toiminta on ryhmitetty toisistaan riippumattomiksi segmenteiksi: ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat. Lisäksi muuhun toimintaan sisältyy Aspon konsernihallinto, talous- ja ICT-palvelukeskus sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Konsernin emoyhtiö on Aspo Oyj. Emoyhtiön kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Lintulahdenkuja 10, 00500 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Aspo Oyj:n pääkonttorista osoitteesta Lintulahdenkuja 10, 00500 Helsinki.

Aspo Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 11.2.2016 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus

hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Laatimisperusta

Aspo Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olevia standardeja sekä tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölain säädännön vaatimusten mukaiset.

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina, ja ne perustuvat liiketapahtumien alkuperäisiin hankintamenoihin, ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

Konserni on soveltanut 1.1.2015 alkaen seuraavia uusia standardeja, muutoksia ja tulkintoja, joilla ei ole ollut olennaista vaikutusta raportoitaviin tietoihin:

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin (Muutoskokoelmat 2010–2012 ja 2011–2013). Muutosmenettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat neljää (2011–2013) ja seitsemää (2010–2012) standardia.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Aspo Oyj:n sekä kaikki tytäryhtiöt. Tytäryhtiöitä ovat yhtiöt, joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernin osakkuusyhtiöitä ovat yhtiöt, joissa konsernilla on 20–50 prosenttia äänivallasta ja vähintään 20 %:n omistusosuus tai joissa konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta. Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä, sopimukseen perustuvaa määräysvaltaa. Osakkuusyhtiöt ja yhteisyritykset konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappiosta ylittää kirjanpitoarvon, kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita ei yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuus- tai yhteisyritysten velvoitteiden täyttämiseen. Realisoitumattomat voitot konsernin ja osakkuus- ja yhteisyritysten välillä on eliminoitu konsernin omistuosuuden mukaisesti.

Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun määräysvalta on saatu. Luovutetut toiminnot ovat mukana siihen hetkeen asti, jolloin määräysvalta lakkaa. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää. Luovutettu vastike ja hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon hankintahetkellä, ja se luokitellaan joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Liikearvon hankintameno on määrä, jolla tytäryhtiön hankintameno ylittää hankittujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän nettoarvon. Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja sisäinen voitonjako on eliminoitu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden voiton jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva mahdollinen osuus on esitetty omana eränään konsernin omassa pääomassa.

Aspo Management Oy perustettiin vuonna 2010 mahdollistamaan osallistujien merkittävä pitkäaikainen osakeomistus Aspo Oyj:ssä. Aspo Management Oy:n koko osakekanta hankittiin Aspo Oyj:lle osakevaihdoilla 3.11.2014. Ennen osakevaihtoa Aspo Oyj:llä oli osakas- ja lainasopimuksen nojalla määräysvalta Aspo Management Oy:ssä ja tämän perusteella yhtiö yhdisteltiin Aspon konsernitilinpäätökseen vuosina 2010–2013. Johdon tekemää sijoitusta Aspo Management Oy:öön käsiteltiin ennen osakevaihtoa konsernitilinpäätöksessä määräysvallattomien omistajien osuutena. Aspo Management Oy:n hallussa olleet Aspo Oyj:n osakkeet vähennettiin konsernitilinpäätöksessä konsernin omasta pääomasta. Aspo Management Oy sulautui Aspo Oyj:hin vuonna 2015.

Osakeperusteisten palkitsemisjärjestelyjen kirjanpidollisesta käsittelystä on annettu lisäinformaatiota laadintaperiaatteissa osakeperusteisten maksujen yhteydessä.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoimina olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolella. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Aspo on luokitellut Telko-segmenttiin kuuluvat pitkäaikaiset lainat Telkon valkovenäläiselle, ukrainalaiselle ja kazakstanilaiselle tytäryhtiölle nettosijoituksiksi ulkomaiseen yksikköön IAS 21:n mukaisesti. Kaikki näihin nettosijoituksiin liittyvät toteutumattomat valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaiset konserniyhtiöt

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta ("toimintavaluutta"). Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen tilikauden keskipäivän kurssia. Tase-erät muunnetaan euroiksi käyttämällä tilinpäätöspäivän valuuttakurssia. Muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä. Kun tytäryritys myydään kokonaan tai osittain siten, ettei konsernilla ole enää määräysvaltaa, kertyneet muuntoerot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota.

Segmenttiraportointi

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat. Toimintasegmentit raportoidaan tavalla, joka on yhdenmukainen ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi on nimetty hallitus, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksien arvioinnista. Segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellinen käyttöomaisuus esitetään alkuperäisten hankintahintojen ja kumulatiivisten poistojen erotuksena vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla. Alusten uudisrakennusten osalta rakentamisen aikana syntyneet rahoitusmenot aktivoidaan osaksi kohteen hankintamenoa ja ne poistetaan omaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana. Aktivoituja rahoitusmenoja ei ollut tilikausilla 2014 ja 2015.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoina todennäköisen taloudellisen vaikutusajan perusteella seuraavasti:

Rakennukset ja rakennelmat	15–40 vuotta
Alukset	17–30 vuotta
Puskijat	18 vuotta
Telakoinnit	2–3 vuotta
Koneet ja kalusto	3–10 vuotta
Putkistot	5–20 vuotta
Toimitilojen peruseräparannukset	5–10 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–40 vuotta

Maa-alueista ei kirjata poistoja.

Aikaisemmin kirjattu aineellisen käyttöomaisuuden arvonalennus peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat. Arvon alentumistappion peruuttamisen vuoksi lisääntynyt kirjanpitoarvo ei saa ylittää sitä kirjanpitoarvoa, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisista ja luovutuksista syntyneet voitot ja -tappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintamenetelmää käyttäen. Hankinnasta syntynyt liikearvo kirjataan hankinta-ajankohtana määrään, jolla luovutettu vastike ylittää hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen käyvän arvon. Liikearvoa ei poisteta, vaan sen käypää arvoa testataan vähintään vuosittain käyttöarvoon perustuvalla arvonalentumistestillä (ks. Liikearvon arvonalentumistesti liitetieto 12).

Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Leipurin- ja Telko-segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Tavaramerkkien vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan.

Muut aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuun, ja ne poistetaan tasapoistoina niiden taloudellisena vaikutusajana. Muiden aineettomien hyödykkeiden poistoajat ovat:

Ohjelmistot ja ohjelmistolisenssit	3–5 vuotta
Liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut päämiessuhteet ja teknologia	10 vuotta

Konserni arvioi aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden tasearvot vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Jos viitteitä on olemassa, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvon alentumista tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Laskelmien diskonttokorko perustuu pääoman keskimääräiseen kustannukseen (WACC), joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja Aspon liiketoimintaan liittyvistä riskeistä.

Arvon alentumistappio kirjataan laajaan tuloslaskelmaan, mikäli omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvon alentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat olennaisesti. Arvon alentumistappion peruuttamisen vuoksi lisääntynyt kirjanpitoarvo ei saa ylittää sitä kirjanpitoarvoa, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi toteutumishetkellä. Uusien tuotteiden suunnittelusta aiheutuvat kehittämismenot aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi siitä lähtien, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, kaupallisesti hyödynnettävissä ja tuotteesta odotetaan saatavan tulevaisuudessa taloudellista hyötyä. Aktivoidut tuotekehitysmenot poistetaan niiden vaikutusajana. Muut kehittämismenot kirjataan kuluksi toteutuessaan. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida myöhemmillä kausilla. Vuosina 2014 ja 2015 ei ollut aktivoituja kehittämismenoja.

Aspo-konsernin tutkimus- ja kehittämistoiminta kohdistuu segmenttien luonteen mukaisesti pääosin toiminnan, menetelmien ja tuotteiden kehittämiseen osana asiakaskohtaista liiketoimintaa, mistä johtuen kehityspanokset sisältyvät erittelemättöminä normaaleihin liiketoiminnan kuluihin.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmää (first-in, first-out) käyttäen. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintamenoon sisällytetään raaka-aineiden ostomenot, välittömät valmistuspalkat, muut välittömät valmistusmenot sekä osuus valmistuksen yleiskustannuksista (normaalitoiminta-asteeseen perustuen), mutta ei vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuva myyntihinta vähennettynä tuotteen valmiiksi saattamisen kustannuksilla ja myyntikustannuksilla.

Vuokrasopimukset – konserni vuokralle ottajana

Vuokrasopimukset, joissa konsernille siirtyy olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen sopimuksen alkaessa varoiksi määrään, joka vastaa vuokraohteen käypää arvoa tai tätä alemmaa vähimmäisvuokrien nykyarvoa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen. Vastaavat leasingvuokravastuut rahoituskustannuksella vähennettynä sisältyvät korollisiin velkoihin. Rahoituksen korko kirjataan tuloslaskelmaan leasingopimuksen aikana siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti. Rahoitusleasingsopimuksella vuokratut omaisuuserät poistetaan joko niiden taloudellisena pitoaikana tai sitä lyhyemmän leasingopimuksen keston mukaan. Rahoitusleasingsopimuksiksi on luokiteltu vuokrasopimuksia, joilla on hankittu koneita ja laitteita, IT-ohjelmistoja sekä autoja.

Käyttöomaisuuden vuokrasopimukset, joissa olennainen osa omistukselle ominaisista riskeistä ja eduista jää vuokranantajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Vuokrat kirjataan kuluksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

Työsuhde-etuudet

Lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernissa on käytössä vain maksupohjaisia eläkejärjestelyjä ja niihin liittyvät suoritukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on osakeperusteisia johdon kannustinjärjestelmiä, joissa osa palkkioista maksetaan osakkeina ja loput rahana. Lisätietoja osakeperusteisista järjestelyistä on esitetty liitetiedossa 29. Luovutettavat osakkeet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä kannustinjärjestelmän voimassaolon aikana. Muita kuin markkinaperusteisten ehtojen (esim. kannattavuus ja tuloksen kasvutavoite) vaikutuksia ei sisällytetä käypään arvoon vaan otetaan huomioon niiden osakkeiden määrissä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajankohdan lopussa. Osakkeina maksettavista osuuksista tehdään kulun vastakirjaus omaan pääomaan ja rahana maksettavat osuudet kirjataan velaksi, sekä rahana maksettavan osuuden käypä arvo arvioidaan uudelleen jokaisena raportointipäivänä.

Konsernin osakepalkitsemisjärjestelyä varten perustettu Aspo Management Oy yhdisteltiin konsernitilinpäätökseen vuoden 2015 syyskuuhun asti, jolloin yhtiö fuusioitiin Aspo Oyj:hin. Aspo Management Oy:n omistusjärjestely purettiin tilikaudella 2014. Tätä ennen sille laskettiin käypä arvo Black & Scholes -mallilla, ja siitä kirjattiin konsernitilinpäätökseen kullekin tilikaudelle kuuluva osuus.

Osakepääoma

Kantaosakkeet esitetään osakepääomana. Uusien osakkeiden liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot esitetään mahdollisilla verovaikutuksilla oikaistuina omassa pääomassa saatujen maksujen vähennyksenä.

Kun ostetaan omia osakkeita, osakkeista maksettu vastike sekä hankintaan liittyvät kustannukset kirjataan oman pääoman vähennykseksi. Kun näitä osakkeita myydään, osakkeista saatu vastike, josta on vähennetty suorat transaktiokustannukset sekä mahdollinen tuloverojen vaikutus, kirjataan omaan pääomaan.

Varaukset

Varaus merkitään taseeseen, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, jonka toteutuminen on todennäköistä, ja veloitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa. Takuuvaraukset sisältävät tuotteiden korjaamisesta tai korvaamisesta aiheutuvat kustannukset, mikäli takuu-aikaa on tilinpäätöspäivänä jäljellä. Takuu- ja huoltovelvoitteet ajoittuvat yleensä 1–2 vuoden ajalle. Takuuvaraukset määritellään historiallisen kokemuksen perusteella.

Varaukseen kirjattava määrä on niiden menojen nykyarvo, joita veloitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän.

Tuloverot

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennallisten verojen muutokset. Tuloverot on kirjattu kunkin maan verokannan mukaan. Laskennallinen verovelka tai -saaminen

lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista tilinpäätöshetken tai arvioidun veronmaksuhetken verokannan mukaisesti. Väliaikaisia eroja syntyy mm. varauksista, poistoeroista ja vahvistetuista tappioista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan verotuksellisista tappioista ja muista väliaikaisista eroista siltä osin kuin on todennäköistä, että sitä voidaan hyödyntää tulevaisuudessa. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista esitetään laajassa tuloslaskelmassa laskettuna tilikauden tuloksesta ja se sisältää verovaikutuksen.

ESL Shipping Oy liittyi takautuvasti vuoden 2011 alusta tonnistoverotuksen piiriin. Tonnistoverotuksessa varustamatoiminta siirtyi elinkeinoverotuksesta tonnistopohjaiseen verotukseen.

Tuloutusperiaatteet

Valtaosa Aspon liikevaihdosta on tavarakauppaa, jonka tuloutus tapahtuu toimituksen yhteydessä, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut siirtyvät ostajalle toimitustapalausekkeen mukaisesti. ESL Shippingiä lukuun ottamatta vain pieni osa toimintasegmenttien liikevaihdosta on asiakkaalle myytäviä palveluita, joista tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu. Valtaosa segmenttien tarjoamista muista palveluista katsotaan osaksi asiakaspalvelua, koska ne liittyvät esimerkiksi tuotekonseptien ja räätälöityjen kokonaisratkaisujen kehittämiseen ja suunnitteluun. ESL Shippingin tuotot kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Tuloutusajankohta perustuu kuljetus- tai muihin palvelusopimuksiin. Raportointikauden päättyessä tuotot ESL Shippingin matkalla tai muuten kesken olevista palveluista kirjataan perustuen raportointihetkeen mennessä toteutuneiden palvelun suorittamispäivien osuuteen palvelun arvioidusta kokonaiskestosta.

Yksilöllisten tilausten mukaan valmistettavien pitkäaikaishankkeiden tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan luotettavasti. Valmistusaste määritellään tarkasteluhetkeen mennessä kertyneiden toteutuneiden suunnittelu-, valmistus- ja asennustuntien osuutena hankkeen arvioiduista suunnittelu-, valmistus- ja asennustunneista. Menot, jotka liittyvät vielä tulouttamattomaan hankkeeseen, kirjataan keskeneräisinä pitkäaikaishankkeina vaihto-omaisuuteen. Kun on todennäköistä, että hanke tuottaa tappiota, tappio kirjataan kuluksi välittömästi. Aspo-konsernissa pitkäaikaishankkeiden tuloutusperiaatetta sovelletaan Leipurin-liiketoiminnan omaan konevalmistustoimintaan, jonka osuus konsernin liikevaihdosta on vähäinen.

Julkiset avustukset

Julkiset avustukset, jotka on saatu syntyneiden menojen korvaukseksi, tuloutetaan laajaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot kirjataan kuluksi. Saadut avustukset on esitetty nettona syntyneiden kulujen vähennyksenä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset on kirjattu hankintamenon oikaisuksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana.

Myytävänä oleviksi luokitellut pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, mikäli niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevaksi luokittelun edellytyksien katsotaan täyttyvän, kun myynti on erittäin todennäköinen ja johto on sitoutunut myyntiin.

Välittömästi ennen luokittelua myytävänä olevaksi kyseiset omaisuuserät tai luovutettavan ryhmän varat ja velat arvostetaan niihin sovellettavien IFRS-standardien mukaisesti.

Luokitteluhetkestä lähtien myytävänä olevat omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon.

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Myytävänä olevat omaisuuserät, luovutettavien erien ryhmät ja luovutettavien erien ryhmiin kuuluvat velat esitetään taseessa erillään muista eristä. Vuosina 2014 ja 2015 konsernilla ei ollut lopetettaviksi luokiteltuja toimintoja tai myytävänä olevia omaisuuseriä.

Rahoitusvarat

Aspo on luokitellut rahoitusvarat lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sekä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin. Luokittelu tapahtuu alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Lainat ja muut saamiset kirjataan selvityspäivänä ja arvostetaan alun perin käypään arvoon. Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen lainat ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoa käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiomenot sisällytetään alkuperäiseen hankintamenoa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät mahdolliset suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset. Ne kirjataan selvityspäivänä käypään arvoon ja arvostetaan myöhemmin kunkin tilikauden päättymispäivän käypään arvoon.

Myytävissä olevat rahoitusvarat sisältävät sijoitukset osakkeisiin. Ne arvostetaan käypään arvoon käyttäen noteerattuja markkinahintoja ja -kursseja tai laskennallista nykyarvoa. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa verovaikutus huomioiden. Kun tällainen omaisuuserä myydään tai siitä on aiheutunut arvonalentumistappio, kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan omasta pääomasta tulokseen rahoituseriin. Myytävissä olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä. Luotettavan markkina-arvon puuttuessa myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan hankintamenoa.

Rahoitusvarojen taseesta pois kirjaaminen tapahtuu silloin, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin, tai kun se on siirtänyt merkittäviä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

Konserni kirjaa myyntisaamisista arvonalentumistappion, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisesti.

Rahoitusvelat

Konsernin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat sisältävät suojauslaskennan ulkopuolella olevat johdannaiset sekä vertailuvuonna yrityshankintaan sisältyneen ehdollisen vastikkeen. Ne kirjataan selvityspäivänä ja arvostetaan käypään arvoon tilikauden päättymispäivänä.

Muut rahoitusvelat kirjataan selvityspäivänä, ja ne merkitään taseeseen hankintamenoa transaktiomenoilla vähennettynä. Korot jaksotetaan laajaan tuloslaskelmaan velan juoksuajalle efektiivisen koron menetelmää noudattaen. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, kun ne erääntyvät maksettavaksi kahdentoista kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisvaroja, pankkitalletuksia ja muita korkeintaan kolmen kuukauden pituisia erittäin likvidejä sijoituksia. Käytetyt luottolimiitit on esitetty pitkä- tai lyhytaikaisissa veloissa.

Johdannaiset

Johdannaisopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, kun konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon.

Konserni soveltaa suojauslaskentaa käyttöomaisuushankinnoista aiheutuvien ennakoitujen ulkomaanrahan määräisten rahavirtojen suojaamiseen. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastoon sisältyvässä suojausrahastossa. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään kyseisen omaisuuserän hankintamenoon sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään taseeseen. Suojauslaskentaa on sovellettu myös koronvaihtosopimuksiin, joilla on suojattu tulevaa koron rahavirtaa kiinteäksi. Suojauksen tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin ja esitetty oman pääoman käyvän arvon rahastoon sisältyvässä suojausrahastossa. Koronvaihtosopimuksen tilikaudella toteutuneet korot kirjataan vastaavasti rahoituseriin. Muihin johdannaisiin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Suojauslaskentaa sovellettaessa suojausinstrumenttien ja suojauskohteiden välinen suhde dokumentoidaan suojausta aloitettaessa. Samoin dokumentoidaan riskienhallinnan tavoitteet sekä strategiat, joiden mukaan erilaisiin suojaustoimiin ryhdytään. Konserni dokumentoi suojausta aloitettaessa ja jatkuvasti sen jälkeen arvionsa siitä, kumoavatko suojauksissa käytettävät johdannaiset tehokkaasti suojauskohteiden käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi laajan tuloslaskelman rahoituseriin. Kun suojausinstrumentti erääntyy tai myydään tai kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen edellytyksiä, omaan pääomaan sillä hetkellä sisältyvät kertyneet voitot tai tappiot jäävät omaan pääomaan, ja ne siirretään laajaan tuloslaskelmaan vasta, kun ennakoitu liiketoimi merkitään tuloslaskelmaan. Jos ennakoidun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omassa pääomassa esitetty kertynyt voitto tai tappio siirretään välittömästi laajan tuloslaskelman rahoituseriin.

Suojauslaskennan ulkopuolella olevien rahoituseriin liittyvien johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan rahoituskuluihin ja -tuottoihin. Muiden johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Johdannaisten käyvän arvon määrittely perustuu noteerattuihin markkinahintoihin ja -kursseihin, kassavirtojen diskonttaukseen ja optioiden arvonmääritysmalleihin. Valuuttatermiinien käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoidut rahavirrat myytyjen valuuttojen korkokantojen mukaan ja konvertoimalla diskonttatut rahavirrat tilinpäätöspäivän valuuttakurssilla ja laskemalla diskontattujen arvojen erotus. Valuutta-optioiden käyvät arvot määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonmääritysmalleilla. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan diskonttaamalla sopimusten ennakoidut rahavirrat käyttäen arvostushetken markkinahintoja.

Käyvän arvon hierarkia

Konsernitalinpäätöksen laatiminen edellyttää käypien arvojen määrittämistä sekä rahoitusinstrumenteille että muille varoille ja veloille. Konserni luokittelee käypien arvojen määrittämismenetelmät seuraavasti:

Taso 1: Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot perustuvat noteerattuihin hintoihin aktiivisesti toimivilla markkinoilla. Markkinaa voidaan pitää aktiivisena, mikäli noteeratut hinnat ovat

säännöllisesti saatavilla ja hinnat edustavat instrumentin todellista arvoa likvidissä kaupankäynnissä.

Taso 2: Rahoitusinstrumenteilla ei käydä kauppaa aktiivisilla ja likvideillä markkinoilla. Rahoitusinstrumentin arvo on määriteltävissä markkina-arvoon perustuen sekä mahdollisesti osittain johdetun arvonmäärityksen avulla. Mikäli instrumentin käypään arvoon vaikuttavat tekijät ovat kuitenkin saatavilla ja todennettavissa kuuluu instrumentti tasolle 2.

Taso 3: Rahoitusinstrumentin arvostus ei perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon, eivätkä muutkaan instrumentin käypään arvoon vaikuttavat tekijät ole saatavilla eivätkä todennettavissa.

Johdon harkinta ja arvioiden käyttö

Kansainvälisen tilipäätöskäytännön mukaista tilinpäätöstä laadittaessa konsernin johto joutuu käyttämään harkintaa muun muassa liittyen tapahtumien kirjaamiseen, sovellettavan IFRS-standardin tai laatimisperiaatteen valintaan, esittämistapaan tilinpäätöksessä sekä kirjaamisen perusteena oleviin arvioihin ja oletuksiin. Ne vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen määriin ja esittämiseen, ehdollisten varojen ja velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin ja esittämiseen raportointikaudella.

Arvioita on käytetty mm. määritettäessä liikearvon ja brändien määriä ja niiden tuotto-odotuksia sekä muiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden taloudellisia vaikutusaikoja, vaihto-omaisuuden sekä varojen ja velkojen kuranttiutta. Arviot perustuvat liiketoiminnoista kerätyyn tietoon omista markkinoistaan ja niiden kehityksestä ja vaikutuksesta konsernin liikevaihtoon ja kustannustasoon sekä johdon kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, jotka muodostavat johdon senhetkisen parhaan näkemyksen. Arvioiden perustana olevien tekijöiden muuttumisen myötä on mahdollista, että toteumat poikkeavat merkittävästikin tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Konsernijohdon näkemyksen mukaan eniten merkittäviä arvioita ja oletuksia liittyy liikearvon ja brändien arvonalentumistestaukseen, laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen sekä vertailukauden osalta myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostamiseen. Muu tilikaudella käytetty harkinta liittyi mm. pitkäaikaishankkeiden tulouttamiseen, koronvaihtosopimuksen kirjaamiseen ja vuokrasopimusten kirjaamiseen sovellettavien laatimisperiaatteiden valintaan. Niillä ei ollut olennaista vaikutusta Aspon konsernitilinpäätökseen.

Liikearvon ja brändien arvonalentumistesti

Konserni testaa liikearvon ja brändien tasearvon vuosittain tai useammin, jos viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta on olemassa. Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka on identifioitu sen mukaan, missä liiketoimintayksikössä liikearvoa seurataan sisäisessä johdon raportoinnissa. Yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä lasketaan käyttöarvolaskelmien avulla. Kassavirtaperusteinen käyttöarvo määritellään laskemalla ennustettujen kassavirtojen diskontattu nykyarvo. Kassavirrat sisältävät mm. arvion tulevaisuuden myynneistä, kannattavuudesta sekä ylläpitoinvestoinneista. Laskelmien diskonttokorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. Pääoman keskimääräinen painotettu kustannus heijastaa konsernin keskimääräistä, pitkäaikaista rahoitusrakennetta. Erilaisilla oletamuksilla voisi olla merkittävä vaikutus liikearvon ja brändien konsernitilinpäätöksessä raportoituihin määriin. Arvonalentumistappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa. Liikearvoa, brändejä ja niiden testaamista käsitellään laajemmin liitetietojen kohdassa 12.

Laskennalliset verosaamiset

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, kertyykö tulevaisuudessa riittävän todennäköisesti verotettavaa tuloa, jota vastaan verotuksessa vahvistetut tappiot voidaan hyödyntää. Arviot perustuvat johdon laatimiin tulosennusteisiin. Laskennallisten verosaamisten määriin vaikuttaisivat esimerkiksi verotettavan tulon poikkeaminen tulosennusteen määrästä tai niitä koskevan verolainsäädännön muutokset.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön vuoden 2016 alusta alkaen seuraavat standardimuutokset:

Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen: Disclosure Initiative (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määrittäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista.

Muutokset IFRS 11:een *Yhteisjärjestelyt - Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations* (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla on annettu uutta ohjeistusta IFRS 11:een siitä, miten kirjanpidossa käsitellään yhteisessä toiminnossa olevan osuuden hankintaa, kun yhteinen toiminto muodostaa liiketoiminnan. Tällöin on sovellettava liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittelyä.

IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutuskokoelma 2012–2014 (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain.

Muutettujen standardien käyttöönotolla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Aspon konsernitilinpäätökseen.

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2018 tai myöhemmin seuraavat uudet standardit:

Uusi IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 15 luo kattavan viitekehyksen sen määrittämiseksi, voidaanko myyntituottoja tulouttaa, kuinka paljon ja milloin. IFRS 15 korvaa voimassaolevan tuloutusta koskevan ohjeistuksen, mm. IAS 18:n Tuotot, IAS 11:n Pitkäaikaishankkeet sekä IFRIC 13:n Kanta-asiakasohjelmat. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Konsernin arviointi uuden standardin vaikutuksesta konsernitilinpäätökseen on vielä kesken. Standardi tulee lisäämään liikevaihdosta esitettäviä liitetietoja.

Uusi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9:ään sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Se sisältää myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Konserni arvioi parhaillaan uuden standardin todennäköisiä vaikutuksia konsernin tilinpäätökseen.

IFRS 16 Vuokrasopimukset * (voimaan 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 16 määrittelee vuokrasopimuksiin liittyvät kirjaamis-, arvostamis-, esittamis- ja liitetietovaatimukset. Sen mukaan kaikki vuokralle ottajien vuokrasopimukset käsitellään samalla tavalla siten, että vuokralle ottaja kirjaa taseeseen omaisuuserän ja velan kaikista vuokrasopimuksista, ellei vuokraus ole 12 kuukautta tai sitä lyhyempi tai vuokrakohteen arvo ole vähäinen. Standardi tulee vaikuttamaan konsernitilinpäätökseen merkittävästi, mukaan lukien liitetiedot.

* = Kyseistä säännöstä ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

1. LIIKEVAIHTO JA SEGMENTTI-INFORMAATIO

Aspon toimintasegmentit ovat ESL Shipping, Leipurin, Telko ja Kaukomarkkinat.

ESL Shipping huolehtii energia-alan ja teollisuuden raaka-aineiden merikuljetuksista ja niihin liittyvistä palveluista.

Leipurin palvelee leipomo- ja muuta elintarviketeollisuutta sekä kodin ulkopuolisen syömisen markkinoita toimittamalla raaka-aineita, tuotannossa tarvittavia koneita ja valmistuslinjoja suunnittelu- ja huoltopalveluineen sekä leivontaan liittyvää tietotaitoa.

Telko hankkii ja jakelee teollisuuden tarvitsemia muoviraaka-aineita ja kemikaaleja. Laaja asiakaspalvelu kattaa myös teknisen tuen ja tuotantoprosessien kehittämisen.

Kaukomarkkinat on erikoistunut vaativien työympäristöjen ja liikkuvan tietotyön ratkaisuihin, energiatehokkuustekniikkaan sekä ammattielektroniikkaan.

Muu toiminta sisältää Aspon konsernihallinnon, talous- ja ICT-palvelukeskuksen sekä vähäisiä määriä muita toimialoille kuulumattomia toimintoja.

Segmenttirakenne vastaa konsernin organisaatorakennetta ja sisäistä tuloraportointia, jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-standardien mukaiset. Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liikevoittoon ja liikevaihtoon konsernin ulkopuolelta. Segmenttien arvioinnista ja resurssointipäätöksistä vastaa hallitus.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka on perustellusti kohdistettavissa segmenteille. Segmenteille kohdistamattomat erät koostuvat tuloveroihin ja keskitettyyn rahoitukseen liittyvistä tulos- ja tase-eristä. Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä kaudella käytettävien aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden lisäyksistä. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan. Segmenttien välillä ei ole merkittävää liikevaihtoa.

1.1 Liikevaihto

1 000 €	2015	2014
Tuotot tavaroiden myynnistä	362 695	387 111
Tuotot palveluista	78 748	88 336
Pitkäaikaishankkeista kirjatut tuotot	4 385	7 415
Yhteensä	445 828	482 862

Valmistusasteen mukaan tuloutettujen, mutta asiakkaille luovuttamatta olevien pitkäaikaishankkeiden osalta tuotoiksi tilikaudella kirjattu määrä

2 391	3 034
-------	-------

1.2 Liiketoimintasegmentit

2016 1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kaukomarkkinat	Segmenteille kohdistamattomat erät	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	76 214	117 792	215 272	36 550		445 828
Myynti toisille segmenteille		1	29	86		
Liikevaihto	76 214	117 793	215 301	36 636		445 828
Liikevoitto	14 674	2 422	10 445	-1 192	-5 710	20 639
Nettorahoituskulut						623
Voitto ennen veroja						21 262
Tuloverot						-1 506
Tilikauden tulos						19 756
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot	7 865	335	660	92	24	8 976
Aineettomien hyödykkeiden poistot	57	833	824	398	20	2 132
Segmentin varat	123 751	61 761	65 720	26 760	26 812	304 804
Segmentin velat	11 023	14 863	27 081	12 606	136 656	202 229
Investoinnit	13 192	493	985	116	276	16 082

2014 1 000 €	ESL Shipping	Leipurin	Telko	Kaukomarkkinat	Segmenteille kohdistamattomat erät	Konserni yhteensä
Myynti konsernin ulkopuolelle	85 210	134 856	226 789	36 007		482 862
Myynti toisille segmenteille		3	124	14		
Liikevaihto	85 210	134 859	226 913	36 021		482 862
Liikevoitto	15 960	4 429	9 949	62	-7 008	23 392
Nettorahoituskulut						-4 384
Voitto ennen veroja						19 008
Tuloverot						-595
Tilikauden tulos						18 413
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistot	7 475	368	631	176	100	8 750
Aineettomien hyödykkeiden poistot	25	798	1 088	533	18	2 462
Segmentin varat	119 446	63 708	68 317	19 433	27 394	298 298
Segmentin velat	12 190	17 658	25 282	4 910	134 139	194 179
Investoinnit	15 993	728	1 758	245	18	18 742

1.3 Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

Konserni seuraa liikevaihtoa seuraavan maantieteellisen jaon mukaan: Suomi, Skandinavia, Baltia, Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat ja muut maat. Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan ja niiden varat esitetään varojen sijainnin mukaan.

1 000 €	Liikevaihto		Pitkäaikaiset varat*	
	2015	2014	2015	2014
Suomi	147 729	161 937	159 639	169 947
Skandinavia	51 753	47 924	13	18
Baltia	50 391	55 736	466	499
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	128 347	153 007	988	844
Muut maat	67 608	64 258	9 294	44
Yhteensä	445 828	482 862	170 400	171 352

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusvarat ja veroihin liittyvät erät.

2. LIIKETOIMINTOJEN MYYNNIT JA HANKITUT LIIKETOIMINNAT

Liiketoimintakaupat vuosina 2015 ja 2014

Kaukomarkkinat Oy myi helmikuussa 2015 paperi-, prosessi- ja energiateollisuuden kone- ja laitekauppaa harjoittavan Industrial-liiketoiminnan NiJuPe Oy:lle, jossa myydyn liiketoiminnan entisellä johdolla on merkittävä omistus. Myytäessä Industrial-liiketoiminta harjoitti toimintaansa Suomessa, Kiinassa, Vietnamin, Venäjällä, Puolassa, Latviassa ja Kazakstanissa.

Myydyn liiketoiminnan vuotuinen liikevaihto on ollut noin 4 miljoonaa euroa, josta merkittävä osa on komissiotuottoja. Kaupan osana 23 henkilöä siirtyi ostajan palvelukseen. Kaupan myötä tytäryhtiöt Kaukomarkkinat Shanghai Ltd ja OOO Kauko Rus siirtyivät ostajalle. Kaukomarkkinoiden ulkomaan toiminnoista kaupan ulkopuolelle jäivät Pekingin projektiliiketoiminta sekä yhteisyritys Kunshanissa Kiinassa.

Kaupan yhteydessä Aspo arvioi Kaukomarkkinat-segmentin liikearvoa ja alensi sitä 1,3 miljoonaa euroa.

Vuonna 2014 Kaukomarkkinat Oy myi taajuusmuuttajaliiketoimintansa Vacon Oy:lle. Liiketoiminta sisälsi taajuusmuuttajien sekä niihin liittyvien laitteiden maahantuonnin ja myynnin sekä huoltotoiminnan Puolassa. Kaukomarkkinat tytäryhtiöineen oli toiminut Vaconin yhteistyökumppanina ja jälleenmyyjänä Puolassa vuodesta 1994 alkaen.

ESL Shipping Oy myi tammikuussa 2014 35 %:n omistusosuutensa ruotsalaisesta Credo AB:stä kertyneellä kirjanpitoarvolla, joten kaupalla ei ollut tulosvaikutusta. Kirjanpitoarvoon ei myöskään sisällynyt liikearvoa.

Tilikausilla 2014 ja 2015 ei ostettu uusia liiketoimintoja.

Ehdolliset kauppahinnat aikaisemmilta tilikausilta

Leipurin Oy osti 7.12.2011 Vulkanus Oy:n koko osakekannan 4,9 miljoonalla eurolla. Kauppahintaa kasvatti vuosien 2012–2014 aikana kertyneen myyntikatteen mukainen ehdollinen vastike, jonka määräksi arvioitiin kaupantekohetkellä 1,5 miljoonaa euroa. Toteutunut lisäkauppahinta vuosilta 2012 -2014 oli yhteensä 0,9 miljoonaa euroa.

Vulkanus Oy:n hankinnalla Leipurin-segmentti uudisti leipomokonetuotantoaan ja paransi kilpailukykyään leipomokoneliiketoiminnassa. Kaupan myötä konserni arvioi saavansa myynnin kasvun lisäksi kustannussäästöjä. Hankinnasta syntynyt liikearvo perustui toimintatavan nykyaikaistamiseen, laajeneviin markkina-alueisiin, osaavaan henkilöstöön ja synergiasta syntyviin säästöihin.

Alla olevassa taulukossa esitetään ehdollisessa kauppahinnassa tapahtuneet muutokset.

Ehdollinen vastike Vulkanus Oy:n hankinnasta

1 000 €	2015	2014
Ehdollinen vastike 1.1.	298	931
Ehdollisen vastikkeen maksu lisäkauppahinnasta	-282	-339
Käyvän arvon muutos	-16	-294
Ehdollinen vastike 31.12.	0	298

Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutokset johtuvat arvioitua pienemmästä lisäkauppahinnasta. Muutokset on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Ehdollisen vastikejärjestelyn mukaan Leipurin Oyj oli velvollinen maksamaan Vulganus Oy:n entisille omistajille vuosien 2012, 2013 ja 2014 ajalta kertyvän myyntikatteen määrästä 10,5 %. Maksujen, joita konsernia voitiin vaatia maksamaan tämän järjestelyn perusteella, arvioitiin olevan diskonttaamattomalta määrältään 1,6 miljoonaa euroa. Ehdollisen vastikejärjestelyn käypä arvo oli määritetty 2 %:n diskonttauskorkokannalla. Ehdollisen kauppahinnan ehtojen mukaan maksettavalle lisäkauppahinnalle ei määritelty minimi- tai maksimiarvoja.

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2015	2014
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	34	52
Vakuutuskorvaukset	501	96
Vuokrat ja käyttökorvaukset	88	19
Ehdollisen vastikkeen käyvän arvon muutos	16	294
Myyntivoitot myydyistä liiketoiminnoista ja tytäryhtiöistä	16	104
Siirtymäkauden palvelut myydyille ulkomaantoiminnoille	158	
Leasingsopimukseen liittyvä hyvitys	157	
Muut tuotot	252	276
Yhteensä	1 222	841

4. TYÖSUHDE-ETUUDET JA TIETOA HENKILÖSTÖSTÄ

Aspo-konsernin henkilöstömäärä oli tilikauden lopussa 857 (879) ja tilikauden aikana keskimäärin 862 (882). Toimihenkilöiden keskimäärä oli 598 (616) ja työntekijöiden 264 (266).

Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2015	2014
Palkat	33 271	35 533
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	4 263	4 149
Osakepalkinta	671	1 038
Muut henkilösivukulut	2 785	2 763
Yhteensä*	40 990	43 483

*Kuluja pienentää Liikenne- ja viestintäministeriöltä saatu kauppa-alustuki, jonka mukaisesti ESL Shipping saa palautuksena merimiespalkkoihin liittyviä ennakon-pidätyksiä ja henkilösivukuluja

4 534 5 039

Tiedot ylimmän johdon työsuhde-etuuksista esitetään Lähipiiri-osiossa.

Henkilöstö segmenteittäin tilikauden lopussa

	2015	2014
ESL Shipping	223	226
Leipurin	299	297
Telko	265	258
Kaukomarkkinat	46	69
Muu toiminta	24	29
Yhteensä	857	879

Henkilöstö maantieteellisesti tilikauden lopussa

	2015	2014
Suomi	418	444
Skandinavia	20	19
Baltia	72	65
Venäjä, Ukraina + muut IVY-maat	302	289
Muut maat	45	62
Yhteensä	857	879

5. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 €	2015	2014
Poistot		
Muut aineettomat hyödykkeet	2 132	2 462
Rakennukset	235	211
Alukset	7 861	7 447
Koneet ja kalusto	850	1 062
Muut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	30	30
Yhteensä	11 108	11 212
Arvonalentumiset		
Liikearvo	1 347	
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	12 455	11 212

6. MATERIAALIT JA PALVELUT

Materiaalit ja palvelut 1 000 €	2015	2014
Ostot tilikauden aikana		
ESL Shipping	12 519	15 331
Leipurin	92 604	106 262
Telko	179 612	195 902
Kaukomarkkinat	29 530	25 662
Yhteensä	314 265	343 157
Varaston muutos	-3 784	-6 956
Ulkopuolisilta ostetut palvelut		
Leipurin	3 174	3 922
Telko	4 118	4 471
Kaukomarkkinat	461	728
Yhteensä	7 753	9 121
Materiaalit ja palvelut yhteensä	318 234	345 322

7. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Liiketoiminnan muut kulut			
1 000 €	2015	2014	
Vuokrat	7 424	8 282	
ESL Shipping	27 968	32 158	
Leipurin	6 879	7 042	
Telko	7 174	6 140	
Kaukomarkkinat	2 193	3 160	
Muu toiminta	3094	3512	
Yhteensä	54 732	60 294	

Tilintarkastajien palkkiot			
1 000 €	2015	2014	
Tilintarkastus	295	233	
Veroneuvonta	69	21	
Muut palvelut	135	621	
Yhteensä	499	875	

8. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1 000 €	2015	2014
Osinkotuotot myytävissä olevista rahoitusvaroista	1	1
Korkotuotot lainoista ja muista saamisista	182	137
Valuuttakurssivoitot	732	275
Myyntivoitot myytävissä olevista rahoitusvaroista	4 912	
Rahoitustuotot yhteensä	5 827	413

Korkokulut	-4 389	-3 812
Valuuttakurssitappiot	-815	-985
Rahoituskulut yhteensä	-5 204	-4 797

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	623	-4 384
--	------------	---------------

Liikevoiton yläpuolella oleviin eriin sisältyy vuonna 2015 valuuttakurssieroja -0,7 miljoonaa euroa (-2,3). Korkokuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista tilikaudella kuluiksi kirjattuja muuttuvia vuokria 0,1 miljoonaa euroa (0,1).

9. TULOVEROT

Laajan tuloslaskelman verot			
1 000 €	2015	2014	
Tilikauden verot	-2 320	-2 914	
Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos	777	2 316	
Verot edellisiltä tilikausilta	37	3	
Yhteensä	-1 506	-595	

Laajan tuloslaskelman verokulun ja konsernin emoyhtiön verokannalla 20 % laskettujen verojen täsmäytyslaskelma

1 000 €	2015	2014
Voitto ennen veroja	21 262	19 008
Verot emoyhtiön verokannalla laskettuna	-4 252	-3 802
Ulkomaisten tytäryhtiöiden verokantojen vaikutus	297	334
Tonnistoverotuksen vaikutus	3 317	3 509
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tappioista	-1 388	-1 963
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	96	37
Verot edellisiltä tilikausilta	37	3
Vaihtovelkakirjalainan takaisinmaksu		941
Lähdeverot	-25	-29
Jaksotuserot, verovapaat ja vähennyskelvottomat erät	412	375
Verot tuloslaskelmassa	-1 506	-595
Efektiivinen verokanta	7 %	3 %

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

1 000 €	2015	2014
Suojauslaskenta	-39	-6
Myytavissä olevat rahoitusvarat	620	-620
Yhteensä	581	-626

10. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Osakekohtainen tulos on laskettu jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana ulkona olleiden osakkeiden painotetulla keskimäärällä. Osakekohtaista tulosta laskettaessa on huomioitu tulosta pienentävänä eränä oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan (ns. hybridilaina) tilikaudelle kuuluva korko verovaikutuksella oikaistuna. Laskettaessa aiempina vuosina laimennettua osakekohtaista tulosta osakkeiden keskimääräinen lukumäärä on oikaistu oman pääoman ehtoisen vaihtovelkakirjalainan ja johdon omistusyhtiön aiheuttamalla laimennusvaikutuksella. Vuosien 2014 ja 2015 lopussa laimennusvaikutusta ei ollut.

1 000 €	2015	2014
Laimentamaton		
Yhtiön osakkeenomistajille kuuluva voitto	19 756	18 413
Hybridilainan korko (verovaikutuksella oikaistuna)	-1 120	-1 255
Osakkeiden keskimäärä tilikaudella (1 000 kpl)	30 479	30 312
Osakekohtainen tulos, €	0,61	0,57
Laimennettu		
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,61	0,57

11. MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

2015 1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 012	18 850	114	28 976
Kurssiero	-2	5		3
Lisäykset	182	374	433	989
Vähennykset	-101	-2 815		-2 916
Siirrot erien välillä	-42	-88		-130
Hankintameno 31.12.	10 049	16 326	547	26 922
Kertyneet poistot 1.1.	-4 322	-12 371		-16 693
Kurssiero		-4		-4
Vähennysten kertyneet poistot	101	2 810		2 911
Siirtojen kertyneet poistot	-3	52		49
Tilikauden poisto	-99	-2 033		-2 132
Kertyneet poistot 31.12.	-4 323	-11 546		-15 869
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 726	4 780	547	11 053

2014 1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut aineettomista hyödykkeistä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	10 041	17 639		27 680
Kurssiero	-2	-59		-61
Lisäykset	147	1 270	114	1 531
Vähennykset	-174			-174
Hankintameno 31.12.	10 012	18 850	114	28 976
Kertyneet poistot 1.1.	-4 438	-10 010		-14 448
Kurssiero	2	42		44
Vähennysten kertyneet poistot	173			173
Tilikauden poisto	-59	-2 403		-2 462
Kertyneet poistot 31.12.	-4 322	-12 371		-16 693
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 690	6 479	114	12 283

Aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät rahoitusleasingsoimuksilla vuokralle otetut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet 1 000 €	2015	2014
Hankintameno 1.1.	6 038	4 780
Lisäykset	374	1 258
Vähennykset	-2 802	
Hankintameno 31.12.	3 610	6 038
Kertyneet poistot 1.1.	-3 804	-2 731
Vähennysten kertyneet poistot	2 802	
Tilikauden poisto	-729	-1 073
Kertyneet poistot 31.12.	-1 731	-3 804
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 879	2 234

Aineettomat oikeudet ovat pääosin yritysbrändejä, joista on kerrottu liitetiedossa 12. Aineettomiin hyödykkeisiin on kirjattu myös ohjelmistoja ja niiden lisenssejä sekä liiketoimintojen yhdistämisessä hankittuja päämiessuhteita ja uutta teknologiaa.

12. LIIKEARVO

Liikearvo kohdistetaan konsernin rahavirtaa tuottaville yksiköille liiketoiminnoittain sen mukaan, millä tasolla liikearvoa sisäisessä raportoinnissa seurataan. Jokainen yksikkö vastaa Aspon kutakin toimintasegmenttiä. Liikearvo jakaantuu segmenteille seuraavasti: ESL Shipping 0,8 miljoonaa euroa (0,8), Leipurin 27,3 miljoonaa euroa (27,3), Telko 5,1 miljoonaa euroa (5,1) ja Kaukomarkkinat 9,5 miljoonaa euroa (11,3).

Leipurin- ja Telko -segmentteihin kuuluvien brändien taloudelliset vaikutusajat on arvioitu rajoittamattomiksi. Niiden vahva tunnettuus ja historia tukevat johdon käsitystä siitä, että brändit vaikuttavat rahavirtojen kerryttämiseen määrittelemättömän ajan. Brändit on testattu arvonalentumisen varalta eikä testien perusteella ole tarvetta arvonalennukselle.

Arvonalentumistestaus

Arvonalentumislaskelmien kerrytettävissä olevat kassavirrat on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kassavirtaennusteet perustuvat hallituksen hyväksymiin kolmen vuoden taloudellisiin suunnitelmiin. Testissä rahavirtoja koskevat arviot laaditaan viiden vuoden ajanjaksolle ja tämän jälkeen kassavirta on arvioitu tasaisella kasvuoletuksella. Rahavirroissa on huomioitu Venäjästä, Ukrainasta ja muista IVY-maista riippuvaisten yksiköiden kohdalla alentuneet rahavirtaodotukset, joten alueen vaikutus ei heijastu enää erikseen testeissä käytetyssä diskonttokorossa. Terminaaliarvoina on käytetty 1 %:n (vuonna 2014 Telko 1,5 % ja muut 1 %) kasvuoletusta. Testien osoittama kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää jokaisessa segmentissä selvästi liikearvojen kirjanpitoarvon. Terminaaliarvon osuus vaihteli välillä 74–79 % kerrytettävissä olevasta rahamäärästä ja oli suurin Kaukomarkkinat-segmentissä. ESL Shippingin ja muun toiminnan liikearvot eivät ole merkittäviä kerrytettävissä olevaan rahamäärään verrattuna. Arvonalentumistestien mukaan arvonalentumista ei ole tapahtunut, mutta Kaukomarkkinoiden Industrial-liiketoiminnan myynnin yhteydessä Aspo arvioi Kaukomarkkinat-segmentin liikearvoa ja alensi sitä 1,3 miljoonaa euroa. Muita arvonalentumisia ei tilikaudelle ole kirjattu.

Liikevaihtoa arvioitaessa oletuksena on, että nykyinen liiketoiminta pystytään pitämään ja liikevaihto kasvaa hallitusti taloudellisissa suunnitelmissa arvioidulla nopeudella. Myyntikatteen muutoksen on arvioitu seuraavan liikevaihdon kasvua. Kustannusten on arvioitu nousevan hitaasti jatkuvan kulujen hallinnan ansiosta. Kiinteiden kustannusten odotetaan nousevan enintään inflaation verran.

Diskonttauskorko on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin ja liiketoimintojen sijaintiin liittyvät erityiset riskit. Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja. Laskelmissa käytetty diskonttauskorko (WACC) oli 10,14 % (6,59) ennen veroja.

Arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ja herkkyyshanalyysi

Talouden hidas kasvu, muutokset valuuttakursseissa ja toimintaympäristön voimakkaat vaihtelut vaikeuttavat arvonalentumistestauksessa käytettyjen oletusten arviointia. Johto uskoo oletusten olevan asianmukaisia ja testattujen liiketoimintojen perusteiltaan kestäviä. Liiketoimintojen liikearvon arvonalentumisesta ei ole viitteitä, mutta arvonalentumistestauksen tulos riippuu jatkossakin tulevaisuuden ennustettujen kassavirtojen toteutumisesta. Olennainen negatiivinen muutos tulevissa kassavirroissa, korkotason merkittävä nousu tai pääomien korkea sitoutuminen saattavat aiheuttaa liikearvon arvonalentumiskirjauksen. Johdon näkemyksen mukaan testauksessa käytetyt arviot tulevista kassavirroista ja pääomien sitoutumisesta ovat todennäköisiä.

Kullekin segmentille on tehty herkkyyssanalyysi muuttamalla testin perusoletuksina käytettyjä arvoja alaspäin, minkä seurauksena segmentin tulevien vuosien kassavirrat muuttuvat heikommaksi. Muutokset vaikutuksineen olivat seuraavat:

- WACC:ia nostettiin 20 %, vaikutus 19–21 % (19–22)
- Kannattavuutta (EBIT) alennettiin 10 %, vaikutus 9–13 % (8–13)
- Myynnin kasvua alennettiin 10 % vuosittain, vaikutus 8–24 % (12–23)

Herkkyyssanalyysien perusteella ei ole tarvetta arvonalennukselle.

Liikearvo		
1 000 €	2015	2014
Hankintameno 1.1.	44 412	45 285
Vähennys	-400	-800
Kurssiero	29	-73
Hankintameno 31.12.	44 041	44 412
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.		
Liiketoiminnan myynnin yhteydessä tehty arvonalentaminen	-1 347	
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-1 347	
Kirjanpitoarvo 31.12.	42 694	

Liikearvon kohdistaminen		
1 000 €	2015	2014
ESL Shipping	790	790
Leipurin	27 281	27 281
Telko	5 083	5 054
Kaukomarkkinat	9 504	11 251
Muu toiminta	36	36
Yhteensä	42 694	44 412

Brändit		
1 000 €	2015	2014
Leipurin	3 148	3 148
Telko	2 155	2 155
Yhteensä	5 303	5 303

13. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2015 1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	54	5 372	9 268	234 790	791	79	250 354
Kurssiero			-274			-5	-279
Lisäykset		133	700	3 841		9 402	14 076
Vähennykset		-90	-1 654		-70		-1 814
Siirrot erien välillä		85	80	45		-80	130
Hankintameno 31.12.	54	5 500	8 120	238 676	721	9 396	262 467
Kertyneet poistot 1.1.		-2 237	-6 665	-129 754	-300		-138 956
Kurssiero			181				181
Vähennysten kertyneet poistot		90	1 580		70		1 740
Siirtojen kertyneet poistot		-49					-49
Tilikauden poisto		-235	-850	-7 861	-30		-8 976
Kertyneet poistot 31.12.		-2 431	-5 754	-137 615	-260		-146 060
Kirjanpitoarvo 31.12.	54	3 069	2 366	101 061	461	9 396	116 407

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 2014 1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Alukset	Muut aineelliset käyttöomaisuus- hyödykkeet	Keskeneräiset ja ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	54	5 514	10 771	218 842	843	0	236 024
Kurssiero			-754				-754
Lisäykset		321	863	15 948		79	17 211
Vähennykset		-463	-1 612		-52		-2 127
Hankintameno 31.12.	54	5 372	9 268	234 790	791	79	250 354
Kertyneet poistot 1.1.		-2 486	-7 513	-122 307	-322		-132 628
Kurssiero			514				514
Vähennysten kertyneet poistot		460	1 396		52		1 908
Tilikauden poisto		-211	-1 062	-7 447	-30		-8 750
Kertyneet poistot 31.12.		-2 237	-6 665	-129 754	-300		-138 956
Kirjanpitoarvo 31.12.	54	3 135	2 603	105 036	491	79	111 398

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät rahoitusleasing-sopimuksilla vuokralle otetut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Koneet ja kalusto		
1 000 €	2015	2014
Hankintameno 1.1.	1 493	1 650
Lisäykset	5	14
Vähennykset	-1 059	-171
Hankintameno 31.12.	439	1 493
Kertyneet poistot 1.1.	-1 193	-1 035
Vähennysten kertyneet poistot	1 059	117
Tilikauden poisto	-110	-275
Kertyneet poistot 31.12.	-244	-1 193
Kirjanpitoarvo 31.12.	195	300

14. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

2015	Noteeraamattomat
1 000 €	osakkeet
Hankintameno 1.1.	3 259
Lisäykset	10
Vähennykset *	-3 097
Hankintameno 31.12.	172
Kirjanpitoarvo 31.12.	172

2014	Noteeraamattomat
1 000 €	osakkeet
Hankintameno 1.1.	170
Lisäykset *	3 097
Vähennykset	-8
Hankintameno 31.12.	3 259
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 259

* Alandia

Försäkringsaktiebolaget Alandia -vakuutusyhtiön yhtiömuodon muutoksessa vuonna 2014 tytäryhtiö ESL Shipping Oy sai vakuutusmaksujen perusteella uuden yhtiön osakkeita 6 775 kappaletta. Saadut osakkeet oli tarkoitettu väliaikaiseen omistukseen ja ne luokiteltiin tilinpäätöksessä myytävissä oleviin rahoitusvaroihin. Osakkeet arvostettiin vuonna 2014 käypään arvoon (taso 3) ja kirjattiin muihin laajan tuloksen eriin verovaikutuksella oikaistuna. Käyvän arvon määrittämisessä hyödynnettiin ulkopuolisen asiantuntijan tekemää valuaatiota, jonka pohjalta osakkeille laskettiin käypä arvo diskonttaamalla nettosubstanssiarvo likvidisyysriskillä. Osakkeet myytiin vuonna 2015. Myyntivoitto sisältyy laajan tuloslaskelman rahoituseriin.

Muut myytävissä olevat rahoitusvarat ovat listaamattomia osakkeita. Koska niiden käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, ne on kirjattu hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

15. PITKÄAIKAISET SAAMISET

Pitkäaikaiset saamiset

1 000 €	2015	2014
Johdannaiset	74	

16. OSAKKUUSYHTIÖT JA YHTEISYRITYKSET

Kaukomarkkinat Oy:llä on 50 %:n omistusosuus yhteisyritys Roll Systems Oy:stä. Julkisesti noteeraamattoman Roll Systems Oy:n kotipaikka on Valkeakoski, Suomi. Yhtiöllä ei ollut liikevaihtoa tilikaudella ja tulos oli 0,0 miljoonaa euroa. Yhtiön varat olivat 0,0 miljoonaa euroa ja velat 0,7 miljoonaa euroa. Yhtiön ja sen tytäryhtiön tappiollisuuden vuoksi tilinpäätökseen ei sisälly yhdisteltyä osuutta kyseisestä yhteisyrityksestä. Osakkuusyhtiö Credo AB myytiin tammikuussa 2014 kertyneellä kirjanpitoarvolla, eikä kaupalla ollut vaikutusta konsernin tulokseen.

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

1 000 €	2015	2014
Tilikauden alussa		2 156
Osakkuusyhtiön myynti		-2 156
Tilikauden lopussa		

17. LASKENNALLISET VEROT

Laskennalliset verosaamiset

1 000 €	2015	2014
Johdannaiset	151	159
Työsuhde-etuudet	35	83
Versaaminen tappioista	3 273	3 355
Muut väliaikaiset erot	338	363
Yhteensä	3 797	3 960

Laskennalliset verovelat

1 000 €	2015	2014
Poistoero	216	199
Verovelka tonnistoverotukseen siirtymisestä	3 088	3 706
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 641	1 900
Myytavissä olevat rahoitusvarat		620
Muut erät	33	10
Yhteensä	4 978	6 435

Laskennallisten verosaamisten muutokset

1 000 €	2015	2014
Laskennalliset verosaamiset 1.1.	3 960	3 989
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	-82	126
Työsuhde-etuudet	-48	70
Muut väliaikaiset erot	-25	-194
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot	-8	-6
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät		-25
Laskennalliset verosaamiset 31.12.	3 797	3 960

Laskennallisten verovelkojen muutokset

1 000 €	2015	2014
Laskennalliset verovelat 1.1.	6 435	8 116
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät		
Poistoero	17	28
Verovelka tonnistoverotukseen siirtymisestä	-618	-617
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-259	-263
Vaihtovelkakirjalaina		-1 445
Muut erät	23	-4
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut verot	-620	620
Laskennalliset verovelat 31.12.	4 978	6 435

Tonnistoverotukseen siirtymisen laskennallista verovelkaa huojennetaan valtion tukena vuosittain tonnistoverolain voimassaoloaikana, jos huojennukseen oikeuttavat edellytykset täyttyvät. Huojennuksen määrä vuonna 2015 oli 0,6 miljoonaa euroa ja 2,9 miljoonaa euroa vuosilta 2011–2014.

Taseeseen sisältyy 3,1 miljoonaa euroa (3,2) laskennallisia verosaamisia kotimaisista yhtiöistä, joiden tilikauden tulos vuosina 2011, 2012 tai 2013 on ollut tappiollinen. Näiden laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu johdon tulosennusteisiin, jotka osoittavat kyseisten laskennallisten verosaamisten realisoitumisen olevan todennäköistä. Kotimaisten yhtiöiden vuosien 2014 ja 2015 verotuksellisista 13,3 miljoonan euron tappioista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista. Näiden verotuksellisten tappioiden hyödyntämisaika on 10 vuotta.

Konsernilla oli ulkomaisissa tytäryrityksissä 4,3 miljoonaa euroa (3,7) sellaisia käyttämättömiä verotuksellisia tappioita, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska konsernille ei todennäköisesti kerry ennen kyseisten tappioiden vanhenemista verotettavaa tuloa, jota vastaan tappiot pystytään hyödyntämään. Tappioiden vanhenemisaika vaihtelee maittain, osa tappioista vanhenee vuonna 2016 ja osalle ei ole määritetty vanhenemisaikaa tämänhetkisen lainsäädännön puitteissa. Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa 0,9 miljoonaa euroa (0,7), sillä varat on sijoitettu kyseisiin maihin pysyvästi.

18. VAIHTO-OMAISUUS

Päätyneellä tilikaudella kirjattiin kuluksi 0,6 miljoonaa euroa (0,7), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa.

Vaihto-omaisuus

1 000 €	2015	2014
Aineet, tarvikkeet	928	828
Valmiit tuotteet	45 575	44 596
Muu vaihto-omaisuus	1 939	1 891
Yhteensä	48 442	47 315

19. MYYNNTI- JA MUUT SAAMISET

Myyntisaamisiin ei sisälly merkittäviä luottotappioriskejä. Myyntisaamisista on kirjattu arvonalentumistappioita 0,6 miljoonaa euroa (0,9).

Myynti- ja muut saamiset

1 000 €	2015	2014
Myyntisaamiset	47 163	44 189
Saamiset pitkäaikaishankkeista*	263	690
Palautus liikenne- ja viestintäministeriöltä	2 421	2 814
Ennakkomaksut	3 406	3 844
Arvonlisäverosaaminen	545	687
Johdannaiset	9	
Muut siirtosaamiset	4 160	3 984
Yhteensä	57 967	56 208

***Pitkäaikaishankkeiden yhdistellyt erät:**

Valmistusasteen mukaisia tuotteita vastaavat siirtosaamiset	2 391	3 034
Hankkeiden tilaajilta saadut ennakot	-2 128	-2 344
Saamiset pitkäaikaishankkeista	263	690

20. RAHAVARAT

Rahavarat

1 000 €	2015	2014
Pankkitilit ja -talletukset	23 888	19 258

21. OMA PÄÄOMA

Aspo Oyj:n osakkeiden lukumäärä 31.12.2015 oli 30 975 524 ja osakepääoma 17,7 miljoonaa euroa.

Aspolla olleen vaihtovelkakirjalainan oman pääoman osuus esitettiin omassa pääomassa. Vaihtovelkakirjalaina maksettiin takaisin 30.6.2014. Aspo Oyj:n ja muiden konserniyhtiöiden hallussa olevat yhtiön omat osakkeet on kirjattu oman pääoman vähennykseksi.

Aspo laski 18.11.2013 liikkeeseen 20 miljoonan euron hybridilainan eli oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainan vuotuinen kuponkikorko on 7 %. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin kolmen vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Koronmaksuvelvoite syntyy, jos yhtiökokous päättää jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, yhtiö päättää koron maksusta erikseen. Hybridilaina on laina, joka on muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Konsernitilinpäätöksessä laina on luokiteltu omaksi pääomaksi ja maksetut korot esitetään luonteensa mukaisesti omassa pääomassa. Hybridilainan velkakirjanhaltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia eikä laina laimenna osakkeenomistajien omistuksia.

Oma pääoma koostuu osakepääomasta, ylikurssirahastosta, käyvän arvon rahastosta, muuntoerosta, sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta ja muista rahastoista sekä kertyneistä voittovaroista. Ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (29.9.1978/734) aikana liikkeelle laskettuun vaihtovelkakirjalainaan perustuvat osakemerkinnät. Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Käyvän arvon rahasto sisältää suojauslaskennassa olevien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset ja myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostamisen käypään arvoon.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,41 euroa/osake vuodelta 2015. Vuodelta 2014 jaettiin osinkoa 0,40 euroa osakkeelta.

Oma pääoma 2015	1 000 €	Määrä 1000 kpl	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Hybrid-instrumentti	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2015		30 402	17 692	4 351	12 021	20 000	-3 425	50 639
Osakepalkinta		94					674	674
Muuntoero					26			26
Rahastosiirto					-118			-118
31.12.2015		30 496	17 692	4 351	11 929	20 000	-2 751	51 221
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet		480						
Osakkeiden kokonaismäärä		30 976						

Osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Oma pääoma 2014	1 000 €	Määrä 1000 kpl	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Hybrid-instrumentti	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2014		30 274	17 692	4 351	11 151	20 000	-4 224	48 970
VVK-lainan merkinnät		8			47			47
VVK-lainan takaisinmaksu					826			826
Omien osakkeiden luovutus		101					669	669
Osakepalkinta		19					130	130
Muuntoero					10			10
Rahastosiirto					-13			-13
31.12.2014		30 402	17 692	4 351	12 021	20 000	-3 425	50 639
Konsernin hallussa olevat omat osakkeet		573						
Osakkeiden kokonaismäärä		30 976						

Käyvän arvon rahasto

1 000 €	2015	2014
Myytävissä olevat rahoitusvarat		2 478
Rahavirran suojausrahasto	-365	-634
Yhteensä	-365	1 844

22. LAINAT

Pitkäaikaiset lainat ja käytetyt luottolimiitit

1 000 €	2015	2014
Lainat	91 699	71 341
Eläkelainat	8 571	
Joukkovelkakirjalaina	10 911	
Rahoitusleasingvelat	1 555	1 813
Johdannaisvelka		564
Käytetyt luottolimiitit	2 850	2 896
Yhteensä	115 586	76 614

Aspo Oyj laski 22.9 2015 liikkeeseen 11 miljoonan euron suuruisen private placement-tyyppisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Lainan eräpäivä on 29.9.2022, ja se on kiinteäkorkoinen.

Lyhytaikaiset lainat ja käytetyt luottolimiitit

1 000 €	2015	2014
Lainat	7 642	42 642
Eläkelainat	1 429	
Rahoitusleasingvelat	834	775
Käytetyt luottolimiitit	2 416	4 419
Yhteensä	12 321	47 836

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

1 000 €	2015	2014
Rahoitusleasingvelat -vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	879	834
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 595	1 876
Yhteensä	2 474	2 710

Rahoitusleasingvelat -vähimmäisvuokrien nykyarvo

Yhden vuoden kuluessa	834	775
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 555	1 813
Yhteensä	2 389	2 588

Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	85	122
--	----	-----

23. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

Pitkäaikaiset muut velat

1 000 €	2015	2014
Johdannaiset	510	228

Ostovelat ja muut velat

1 000 €	2015	2014
Ostovelat	40 155	36 924
Saadut ennakot pitkäaikaishankkeista	301	271
Saadut ennakot muilta	1 030	1 940
Palkka- ja sosiaalikulut	6 097	6 783
Työnantajatilitykset	1 357	1 339
Korkojaksotus	2 202	378
Johdannaiset	235	
Arvonlisäverovelka	3 900	3 427
Ehdollinen vastike		298
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	580	456
Muut lyhytaikaiset siirtovelat	11 916	10 096
Yhteensä	67 773	61 912

24. ELÄKEVELVOITTEET

Konsernin lakisääteinen eläketurva on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiltä otetuilla vakuutuksilla. Ulkomaisissa yksiköissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön ja sosiaaliturvasäännösten mukaisesti. Konsernin eläkejärjestelyt on tilinpäätöksessä käsitelty maksupohjaisina järjestelyinä.

Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut

1 000 €	2015	2014
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	4 264	4 149

25. VARAUKSET

Kirjatut varaukset perustuvat parhaisiin arvioihin tilinpäätöshetkellä. Takuuvaraukset liittyvät pääosin konsernin tuotetakuihin, vuokra- ja eläkevaraukset tyhjiin toimitiloihin ja eläkevaraukset konsernin myöntämien suorien eläkkeiden vastuisiin. Verovaraukset perustuivat mahdolliseen lisäkuluun keskeneräisenä olevista veroselvityksistä.

1 000 €	Takuu- ja huolto- varaukset	Vuokra- varaukset	Eläke- varaukset	Vero- varaukset	Yhteensä
31.12.2014	445	216	36	45	742
Varausten vähennys	-155		-22	-45	-222
31.12.2015	290	216	14	0	520

26. RAHOITUSRISKIT JA RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

26.1 Rahoituksen riskienhallinnan periaatteet ja organisaatio

Aspo-konsernin rahoituksen riskienhallinnan tehtävänä on liiketoiminnan katteen ja kassavirtojen suojaaminen sekä varainhankinnan ja likviditeetin tehokas hallinta. Konsernin pyrkimyksenä on kehittää tuloksen ja tulevien kassavirtojen sekä pääomarakenteen ennakoitavuutta ja sopeuttaa liiketoimintoja jatkuvasti toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Rahoituksen riskienhallinta pohjautuu hallituksen hyväksymään rahoituspolitiikkaan, joka määrittelee Aspo-konsernin pääperiaatteet rahoitusriskien hallinnalle. Rahoituspolitiikassa määritellään riskienhallinnan yleiset tavoitteet, konsernin emoyhtiön ja liiketoimintayksiköiden väliset suhteet, vastuun jakautuminen sekä riskienhallintaan liittyvät raportointivaatimukset.

Rahoituspolitiikassa määritellään lisäksi valuuttariskin, korkoriskin sekä maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskin hallintaan liittyvät operatiiviset toimintaperiaatteet.

Aspon toimitusjohtaja vastaa yhdessä konsernin rahoitusjohtajan kanssa rahoituksen riskienhallinnan toimeenpanosta hallituksen hyväksymän rahoituspolitiikan mukaisesti. Liiketoimintayksiköiden vastuulla on tunnistaa omat rahoitusriskinsä ja hallita niitä yhdessä emoyhtiön kanssa konsernin rahoituspolitiikan ja emoyhtiön tarkempien ohjeiden mukaisesti.

26.2 Markkinariskit

Valuuttariski

Aspo-konsernilla on yhtiöitä ja edustustoja 14 maassa ja toiminta tapahtuu 10 eri valuutassa. Konsernin valuuttariski muodostuu valuuttamääräisistä sisäisistä sekä ulkoisista saamisista ja veloista, ennustetuista valuuttavirroista, johdannaisopimuksista sekä tuloksen ja pääomien translaatoriskistä. Aspo-konsernin tavoitteena on vähentää epävarmuutta tuloksen, kassavirtojen ja tase-erien vaihtelussa.

Liiketoimintayksiköiden tasolla valuuttariski muodostuu pääsääntöisesti silloin, kun yksikkö myy tuotteita ja palveluita sen kotivaluutalla, mutta kustannukset toteutuvat vieraassa valuutassa.

Aspon strategian mukaisesti Telkon ja Leipurin liikevaihdosta yhä merkittävämpi osa tulee Venäjältä. Lisäksi Telkon liikevaihdosta suuri osa tulee Ukrainasta. Aspon suurimmat valuuttariskit koskevat Venäjän ruplaa. Telko- ja Leipurin-segmenttien Venäjällä syntyvä liikevaihto ja tulos euromääräisenä laskee Venäjän ruplan heikentyessä euroa vastaan. Vuonna 2015 Venäjän rupla heikkeni merkittävästi edelliseen vuoteen verrattuna ja Venäjän ruplan muutokset suhteessa euroon pienensivät vuoden 2015 euromääräistä liikevaihtoa ja tulosta.

ESL Shippingin valuuttariskit liittyvät pääsääntöisesti dollarimääräisiin investointeihin. Vuonna 2015 varustamo allekirjoitti sopimuksen kahden uuden aluksen rakennuttamisesta. Investoinnin kokonaisarvo on noin 60 miljoonaa euroa, ja sen kassavirrat jakaantuvat vuosille 2015–2018. Osa sopimuksen tulevista kassavirroista on dollarimääräisiä, ja ne on suojattu kokonaan valuuttatermiinisopimuksin.

Tilinpäätöshetkellä Aspo-konsernin valuutta-asema koostui pääosin sisäisistä ja ulkoisista korottomista ja korollisista valuuttamääräisistä saamisista ja veloista.

Korollinen vieras pääoma on pääosin euromääräistä.

Korollinen vieras pääoma valuutoittain

1 000 €	2015	2014
EUR	123 676	120 961
USD	2 850	2 581
RUB		415
Muut	1 381	493
Yhteensä	127 907	124 450

Suurin osa Aspo-konsernin myyntisaamisista on euroissa. Koska Telkon ja Leipurin-liiketoiminnasta merkittävä osuus tulee Venäjältä, ovat myyntisaamiset tältä markkina-alueelta toiseksi suurin erä.

Myyntisaamiset valuutoittain

1 000 €	2015	2014
EUR	35 620	29 399
SEK	1 665	814
DKK	1 315	1 071
PLN	939	1 383
RUB	2 744	4 951
UAH	2 384	3 578
USD	1 647	2 173
Muut	849	820
Yhteensä	47 163	44 189

Ostovelat ja saadut ennakkomaksut valuutoittain

1 000 €	2015	2014
EUR	35 443	33 376
SEK	1 047	217
DKK	91	52
PLN	145	446
RUB	474	502
UAH	343	731
USD	3 331	2 446
Muut	311	1 365
Yhteensä	41 185	39 135

Aspo-konserni on tehnyt sijoituksia ulkomaisiin tytäryhtiöihin. Lisäksi ulkomaisten tytäryhtiöiden oma pääoma kasvaa kannattavan liiketoiminnan tuloksena. Konsernin ulkomaisten tytäryhtiöiden oma pääoma tilinpäätöshetkellä oli yhteensä 25,5 miljoonaa euroa (22,5). Valuuttamäärältään suurimpana sijoituksena olivat ruplamääräiset sijoitukset Venäjällä toimiviin tytäryhtiöihin, 15,5 miljoonaa euroa (13,5). Ruplan devalvoitumisesta huolimatta Venäjällä toimivien tytäryhtiöiden euromääräinen oma pääoma kasvoi. Merkittävistä ruplamääräisistä oman pääoman osuudesta huolimatta konserni katsoo hajautuksen olevan riittävällä tasolla, eikä ole katsonut aiheelliseksi suojata ulkomaisten tytäryhtiöiden omaan pääomaan liittyvää translaatiopositiota. Taulukossa on esitetty konsernin osuus tytäryhtiöiden omasta pääomasta valuutoittain.

Sijoitukset ulkomaisiin tytäryhtiöihin	Oma pääoma	Oma pääoma
1 000 €	2015	2014
SEK	-1 422	-964
DKK	5 201	4 840
RUB	15 477	13 456
NOK	17	98
UAH	129	-649
PLN	1 624	2 328
BYR	-804	-687
CNY	-1 159	-494
KZT	-412	35
EUR	6 808	4 548
Yhteensä	25 459	22 511

Lisäksi Telko-segmenttiin kuuluvat konsernin sisäiset pitkäaikaiset lainasaamiset Telkon valkovenäläiseltä, ukrainalaiselta ja kazakstanilaiselta tytäryhtiöltä on luokiteltu pitkäaikaisiksi nettosijoituksiksi ulkomaiseen yksikköön.

Korkoriski

Aspo-konserni käyttää toimintansa rahoittamisessa sekä kiinteäkorkoisia että vaihtuvakorkoisia lainoja, joista korkotason muutosten vaikutuksena Aspo-konsernin kassavirtaan ja tulokseen aiheutuu korkoriski. Kiinteäkorkoisten lainojen lisäksi Aspo-konserni käyttää korkojohdannaisia pienentääkseen mahdollisen lyhyiden markkinakorkojen nousun aiheuttamaa tulevien kassavirtojen kasvua. Konsernin korollinen velka 31.12.2015 oli 127,9 miljoonaa euroa (124,4) ja rahavarat 23,9 miljoonaa euroa (19,3). Aspo-konsernin luottosalkkua tarkastellaan keskikoron, korkosidonnaisuusajan, keskimaturiteetin, sekä kiinteäkorkoisen ja vaihtuvakorkoisen velan suhteen. Tilinpäätöshetkellä korollisten velkojen keskikorko oli 1,7 % (1,5), korkosidonnaisuusaika 2,4 vuotta (1,6), keskimaturiteetti 4,4 vuotta (3,4) ja kiinteäkorkoisen velan osuus 39 % (30). Vuonna 2015 korollisten lainojen keskimaturiteetti sekä korkosidonnaisuusaika piteni ja kiinteäkorkoisen velan osuus kasvoi.

Herkkyys markkinariskeille

Aspo-konserni altistuu korko- ja valuuttariskeille taseeseen tilinpäätöshetkellä sisältyvien rahoitusinstrumenttien eli rahoitusvarojen ja -velkojen, mukaan lukien johdannaissoimukset, kautta. Valuuttapositio vaihtelee tilikauden aikana, joten tilinpäätöshetkellä taseeseen sisältyvä positio ei välttämättä kerro tilikauden tilannetta. Herkkyysanalyysissä ei ole otettu huomioon tilikauden aikana tapahtuneiden valuuttamääräisten myyntien ja ostojen tuloslaskelmavaikutusta, mikäli niitä ei ole suojattu johdannaisilla.

Valuutta- ja korkoriskin herkkyysanalyysi

1 000 €	2015		2014	
	Tuloslaskelma	Oma pääoma	Tuloslaskelma	Oma pääoma
Valuutariski				
+ 30 % euron vahvistuminen RUB:a vastaan	367	-3 572	-543	-3 105
- 30 % euron heikkeneminen RUB:a vastaan	-682	6 633	1 009	5 767
Korkoriski				
+100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	-503		-889	347
-100 perusyksikön muutos markkinakoroissa	470		882	-27

Herkkyysanalyysin avulla arvioidaan markkinoiden kehityksen vaikutusta arvostuksiin. Laivainvestointeihin liittyen Yhdysvaltain dollari on merkittävä valuuttariskin lähde. Näihin liittyvät rahavirrat on suojattu valuuttatermiinein. Venäjän ruplan kurssin vaihtelu euroon nähden on konsernille merkittävin valuuttakurssiriskejä aiheuttava tekijä.

Euron ja Venäjän ruplan välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvassa herkkyyslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- valuuttakurssin muutos on +/- 30 prosenttia
- positio sisältää kotivaluuttanaan euroa käyttävien yhtiöiden ruplamääräiset sekä Venäjällä toimivien tytäryritysten euromääräiset rahoitusvarat ja -velat, eli myyntisaamiset ja muut saamiset, lainat ja käytetyt luottolimiitit, ostovelat ja muut velat sekä rahavarat tilinpäätöshetkellä
- positiossa ei ole otettu huomioon tulevia kassavirtoja

Korkotason muutoksesta johtuvassa herkkyyslaskelmassa on tehty seuraavia oletuksia:

- korkotason muutos on 1 prosenttiyksikkö
- positio sisältää vaihtuvakorkoiset korolliset rahoitusvelat ja -saamiset
- laskelma perustuu tilinpäätöshetken tasearvoihin eikä tilikauden aikana tapahtuneita pääomien muutoksia ole huomioitu.

Herkkyysanalyysilaskelmissa tuloslaskelman vaikutukset on arvioitu tuloksena ennen veroja. Oman pääoman herkkyysvaikutuksessa on valuuttariskin osalta huomioitu tytäryhtiön sijoitettuna oleva pääoma ja korkoriskin osalta suojauslaskennan kohteena olevat erät.

Lisäksi markkinariskit vaikuttavat Aspo-konserniin myös muiden erien kuin rahoitusinstrumenttien kautta. Öljyn hinta vaikuttaa kuljetuskustannusten kautta Aspo-konsernin tulokseen. Tältä riskiltä konserni on suojautunut sopimusehtojen avulla. Myös kemikaalien ja elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen vaihtelut vaikuttavat konsernin tulokseen.

Suojauslaskenta

Aspo Oyj:n vuonna 2011 nostaman ja 2015 erääntyneen velkakirjalainan vaihtuva korko oli suojattu koronvaihtosopimuksella koko lainasopimuksen voimassaoloajan. Kyseinen koronvaihtosopimus oli suojauslaskennan alainen, ja sen arvostuserot kirjattiin muihin laajan tuloksen eriin. Suojattavan lainan ja suojaavan instrumentin välinen suojaussuhde oli tehokas. Kyseinen 2015 erääntynyt velkakirjalaina uudistettiin vastaavan suuruisena ja uudistetun velkakirjalainan vaihtuvan koron suojausta jatkettiin koronvaihtosopimuksella, mutta suojauslaskenta lopetettiin uudistuksen yhteydessä osittaisen tehottomuuden myötä, ja siitä alkaen arvostuserot on kirjattu tulosvaikutteisesti. Oman pääoman rahastoon kertynyt tappio 0,6 miljoonaa euroa kirjataan tulokseen alkuperäisen edelleen toteutuvaksi ennakoitujen transaktion mukaisesti vuoteen 2019 mennessä. Korkojohdannaisen käypä arvo 31.12.2015 oli -0,7 (-0,8) miljoonaa euroa.

ESL Shippingin laivainvestointiin liittyvät tulevaisuudessa tapahtuvat USD-määräiset kassavirrat on suojattu valuuttatermiinein. Valuuttatermiinien pääomamäärä yhteensä on noin 43 miljoonaa dollaria. Valuuttatermiinit ovat suojauslaskennan alaisia, ja niiden arvostuseroista tehokas osuus kirjataan Aspo-konsernin oman pääoman käyvän arvon suojausrahastoon. Valuuttatermiinien käyvän arvon muutosten tehokas osuus 0,1 miljoonaa euroa on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin, ja valuuttatermiinien korko-osuus on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin.

26.3 Maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriski

Aspo-konsernin tavoitteena on varmistaa toiminnan riittävä rahoitus kaikissa tilanteissa ja markkinaolosuhteissa. Rahoituspolitiikan mukaisesti rahoituslähteet hajautetaan riittävän monen vastapuolen kesken ja useisiin eri lainainstrumentteihin. Sitovien rahoitussopimusten riittävä määrä ja riittävän pitkät maturiteetit varmistavat Aspo-konsernin nykyiset ja lähitulevaisuuden rahoitustarpeet.

Aspo-konsernin merkittävimmät rahoitustarpeet vuonna 2015 liittyivät ESL Shippingin alusinvestointeihin. ESL Shipping maksoi noin 10 miljoonan euron ennakkomaksun liittyen alusinvestointeihin. Telko-, Leipurin- ja Kaukomarkkinat-liiketoimintojen pääasiallinen rahoituslähde on niiden liiketoiminnan rahavirta. Maksuvalmius varmistetaan rahavaroilla, yritystodistusten liikkeeseenlaskulla sekä sitovilla tililimiiteillä ja valittujen yhteistyöpankkien myöntämällä valmiusluottolimiiteillä.

Konsernin rahavarat olivat tilikauden 2015 päättyessä 23,9 miljoonaa euroa (19,3). Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä 80 miljoonan euron kotimainen yritystodistusohjelma, josta oli 3 miljoonaa euroa käytössä. Aspo Oyj:llä oli tilinpäätöshetkellä lisäksi valittujen yhteistyöpankkien kanssa sovittuja valmiusluottolimiittejä yhteensä 60 miljoonaa euroa, jotka olivat kokonaisuudessaan käyttämättä.

Merkittäviin rahoitussopimuksiin liittyvät rahoituskovenantit eivät rikkoutuneet tilikauden aikana.

**Rahavarat sekä käyttämättömät
sitovat valmiusluottolimiitit**

1 000 €	2015	2014
Rahavarat	23 888	19 258
Valmiusluottolimiitit	60 000	57 000
Yhteensä	83 888	76 258

Maturiteettianalyysi 2015 1 000 €	Tasearvo 31.12.2015	Rahavirta 2016	2017	2018	2019	2020-
Lainat	-120 252	-11 202	-8 122	-22 646	-21 690	-66 919
Luottolimiitit	-5 266	-2 416	-2 850			
Rahoitusleasingvelat	-2 389	-879	-794	-485	-239	-77
Ostovelat ja muut velat	-47 614	-47 614				

Johdannaisinstrumentit

Koronvaihtosopimukset

Ei suojauslaskennassa

Suoritettavat rahavirrat

-235

-233

-199

-78

Valuuttatermiinit

Suojauslaskennassa

Suoritettavat rahavirrat

-2 308

-9 163

-26 999

Saatavat rahavirrat

2 318

9 190

27 045

Maturiteettianalyysi 2014 1 000 €	Tasearvo 31.12.2014	Rahavirta 2015	2016	2017	2018	2019-
Lainat	-114 547	-44 281	-20 726	-5 429	-19 903	-28 749
Luottolimiitit	-7 315	-4 435	-2 896			
Rahoitusleasingvelat	-2 588	-834	-763	-622	-353	-138
Ostovelat ja muut velat	-42 068	-42 068				

Johdannaisinstrumentit

Koronvaihtosopimukset

Suojauslaskennassa

Suoritettavat rahavirrat

-329

-331

-134

26.4 Luotto- ja vastapuoliriski

Konsernilla on myyntisaamisista syntynyttä luottoriskiä. Telko- ja Leipurin-segmenteillä on kansainvälinen ja erittäin hajautunut asiakaskunta eikä merkittäviä asiakasriskikeskittymiä ole. ESL Shippingin myyntisaamiset liittyvät pitkäaikaisiin asiakassuhteisiin luottokelpoisten yritysten kanssa. Sen myyntisaamisten kiertonopeus on korkea. Kaikki segmentit suojautuvat luottoriskeiltä käyttämällä tarvittaessa maksuehtoja, jotka perustuvat ennakkomaksuihin ja pankkitakauksiin.

Aspo-konsernin tavoitteena on pitää rahavarat pieninä. Vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoliksi tunnettuja ja vakavaraisia koti- ja ulkomaisia pankkeja. Ylijäämäkassavaroja on mahdollista sijoittaa pankkitalletuksiin tai lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin. Johdannaisopimuksiin perustuvaa vastapuoliriskiä hallitaan valitsemalla vastapuoleksi tunnettuja ja vakavaraisia kotimaisia pankkeja.

Myyntisaamisten ikäjakautuma

1 000 €	2015	2014
Erääntymättömät	32 778	32 564
1-30 päivää erääntyneet	7 772	7 130
31-60 päivää erääntyneet	2 432	1 861
Yli 60 päivää erääntyneet	4 181	2 634
Yhteensä	47 163	44 189

26.5 Pääoman hallinta

Konsernin tavoitteena on optimaalinen pääomarakenne, jonka avulla Aspo-konserni varmistaa liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin toimintaedellytykset sekä riittävän pääoman tuoton.

Merkittävimmät pääomarakenteeseen vaikuttavat tekijät ovat mahdolliset rakennejärjestelyt, Aspo Oyj:n osinkopolitiikka, ESL Shippingin alusinvestoinnit sekä tytäryhtiöiden liiketoiminnan kannattavuus.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan pääsääntöisesti omavaraisuusasteen ja nettovelkaantumisasteen kautta. Omavaraisuusaste 31.12.2015 oli 33,8 % (35,2) ja nettovelkaantumisaste 101,4 % (101,0). Tilikaudella 2015 Aspo-konsernin pääomarakenne säilyi ennallaan vertailukauteen nähden.

Rahoitusvarat ja -velat

2015

1 000 €	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävisiä olevat rahoitusvarat, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin	Muut rahoitusvelat	Suojauslasken- nassa olevat laajan tuloksen muihin eriin kirjattavat johtannaiset	Ei suojauslas- kennassa olevat tulosvaikutteisesti kirjattavat johtannaiset	Kirjanpito- arvot
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävisiä oleva rahoitusvarat			172				172
Pitkäaikaiset saamiset					74		74
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myynti- ja muut saamiset					9		9
Yhteensä			172		83		255
Jaksettuihin hankintamenojen arvostetut rahoitusvarat							
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myynti- ja muut saamiset *		47 708					47 708
Rahavarat		23 888					23 888
Yhteensä		71 596					71 596
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Muut pitkäaikaiset velat						510	510
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Osovelat ja muut velat						235	235
Yhteensä						745	745
Jaksettuihin hankintamenojen arvostetut rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Lainat ja käytetyt luottolimiitit			115 586				115 586
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lainat ja käytetyt luottolimiitit			12 321				12 321
Osovelat ja muut velat *			47 614				47 614
Yhteensä			175 521				175 521

* Vain kyseiseen lase-erään sisällyvät rahoitusvarat tai -velat.

2014

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Lainat ja muut saamiset	Myytävisiä olevat rahoitusvarat, kirjataan muihin laajan tuloksen eriin	Muut rahoitusvelat	Suojauslasken- nassa olevat laajan tuloksen muihin eriin kirjattavat johtannaiset	Ei suojauslas- kennassa olevat tulosvaikutteisesti kirjattavat johtannaiset	Kirjanpito- arvot
1 000 €							
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat							
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Myytävisiä oleva rahoitusvarat			3 259				3 259
Yhteensä			3 259				3 259
Jaksettuihin hankintamenojen arvostetut rahoitusvarat							
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myynti- ja muut saamiset *		44 876					44 876
Rahavarat		19 258					19 258
Yhteensä		64 134					64 134
Käypään arvoon arvostetut rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Lainat ja käytetyt luottolimiitit					564		564
Muut pitkäaikaiset velat					228		228
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Ostovelat ja muut velat	298						298
Yhteensä	298				792		1 090
Jaksettuihin hankintamenojen arvostetut rahoitusvelat							
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Lainat ja käytetyt luottolimiitit				76 050			76 050
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Lainat ja käytetyt luottolimiitit				47 836			47 836
Ostovelat ja muut velat *				42 068			42 068
Yhteensä				165 954			165 954

* Vain kyseiseen lase-erään sisältyvät rahoitusvarat tai -velat.

Laatimisperiaatteissa on kuvattu, kuinka konserni luokittelee rahoitusvarojen ja -velkojen käypien arvojen määrittämismenetelmät käyvän arvon hierarkian eri tasoilla. Konsernin johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia ja valuuttatermiinejä, ja ne kuuluvat käyvän arvon hierarkiassa tasolle 2. Myytävissä olevat rahavarat sisältyvät hierarkiatasolle 3. Tason 3 muutokset liittyivät pääasiassa Alandian osakkeisiin, jotka saatiin vakuutusmaksujen perusteella vuonna 2014 ja myytiin vuonna 2015. Tasolle 3 sisältyi vuonna 2014 lisäksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettu Vulganus-hankinnan ehdolliseen vastikkeeseen liittyvä velka, jota koskeva järjestely päättyi vuonna 2015.

Käypään arvoon arvostamattomat rahoitusvarat ja -velat kuuluvat hierarkiatasolle 2. Niiden käyvät arvot eivät poikkea olennaisesti kirjanpitoarvosta. Pitkäaikaisten lainojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla tulevia rahavirtoja ja huomioiden Aspon luottomarginaalin.

27. JOHDANNAISSOPIMUKSET

Johdannaisopimukset	Nimellis- arvot	Käyvät nettoarvot	Nimellis- arvot	Käyvät nettoarvot
1 000 €	2015	2015	2014	2014
Valuuttajohdannaiset				
Valuuttatermiinit	-38 470	83		
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimus	15 000	-745	15 000	-792
Yhteensä		-662		-792

28. EHDOLLISET VELAT, VARAT JA MUUT SITOUKSET

Vakuudet ja vastuut

Aspo ja eräät sen tytäryhtiöt tekevät tavanomaiseen liiketoimintaansa liittyen erilaisia sopimuksia, joiden perusteella näiden tytäryhtiöiden puolesta tarjotaan takauksia kolmansille osapuolille. Näitä sopimuksia tehdään ensisijaisesti konserniyhtiöiden luottokelpoisuuden tukemiseksi tai parantamiseksi, ja niillä helpotetaan riittävän rahoituksen saatavuutta.

Omien velkojen vakuudeksi

1 000 €	2015	2014
Annetut kiinnitykset	104 454	104 454
Takaukset	45 889	17 430
Muut vastuusitoumukset *	37 248	684
Yhteensä	187 591	122 568

Yhteisyritysten puolesta annetut vakuudet

1 000 €	2015	2014
Takaukset	212	199
Yhteensä	212	199

Muut vuokravastuut

1 000 €	2015	2014
Yhden vuoden kuluessa	6 843	7 824
Yli vuosi ja enintään viisi vuotta	16 607	19 433
Myöhemmin erääntyvät	1 399	3 539
Yhteensä	24 849	30 796

* Muut vastuusitoumukset vuonna 2015 liittyvät lähinnä uusien alusten tilaussopimuksiin.

Hybridi-instrumentti

Aspo Oyj laski 18.11.2013 liikkeeseen 20 miljoonan euron suuruisen oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin kolmen vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta marraskuussa 2016. Vuotuinen kuponkikorko on 7 %.

Ennallistamisvelvoite

Aspo-konserniin kuuluvalla yhtiöllä Rauma Terminal Services Oy:llä on Rauman kaupungilta vuokraamiensa maa-alueiden osalta velvoite saattaa maa-alueet vuokrausta edeltävään tilaan. Velvoitteen laajuus pitää sisällään yhtiön rakentamien rakennusten purkamisen perustuksineen ja alueen tasoittamisen purkualueen osalta. Tarkasteluun sisältyvät myös normaalit ympäristövastuut, joista ei yhtiön nykyisen käsityksen mukaan synny kustannuksia. Alueen vuokrasopimukset ovat pitkäaikaisia eikä Rauman kaupunki ole ilmaissut aietta muuttava alueen käyttötarkoitusta, joten tilinpäätöksessä velvoite on käsitelty ehdollisena velkana, eikä siitä ole sisällytetty laajaan tuloslaskelmaan tai taseeseen erillisiä kirjauksia.

Oikeudenkäynnit

Helsingin käräjäoikeus on 27. helmikuuta 2015 antanut päätöksen ESL Shipping Oy:n ja Suomen valtion välisessä kanteessa, joka koskee vuosina 2001–2004 veloitettuja väylämaksuja. Helsingin käräjäoikeuden päätöksen mukaan Suomen valtio veloitetaan

maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti noin 3,0 miljoonaa euroa sekä oikeudenkäyntikulut ja korkoja. Valtio on valittanut käräjäoikeuden tuomiosta. Mikäli käräjäoikeuden päätös jää voimaan, sillä on näitä eriä vastaava positiivinen vaikutus Aspo-konsernin tulokseen. Mahdollista väylämaksupalautusta ei ole sisällytetty tilinpäätökseen.

Varustamo on voittanut oikeusprosessin intialaista ABG Shipyard -telakkaa vastaan vuonna 2011 vastaanotetun m/s Alppilan takuuajakaisten korjausten korvaamisesta. Välimiesoikeuden antaman päätöksen mukaan ABG Shipyard -telakka veloitettiin maksamaan ESL Shippingille yhtiön vaateiden mukaisesti korjauskulut ja korot. Päätöksen vaikutusta ei ole sisällytetty tilinpäätökseen vaan se tullaan käsittelemään sillä kaudella, jolla päätöksen mukaiset maksut saadaan.

Aspo-konsernin yhtiöitä on osapuolina joissakin normaaliin liiketoimintaan liittyvissä oikeudenkäynneissä ja riita-asioissa. Näiden oikeudenkäyntien ja riita-asioiden taloudellista vaikutusta ei voida varmuudella ennustaa, mutta Aspo-konserni uskoo tällä hetkellä käytössä olevan tiedon perusteella ja ottaen huomioon olemassa olevan vakuutusturvan ja tehdyt varaukset, ettei näillä ole olennaista haitallista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

29. LÄHIPIIRI

Konserniyritykset

Yritys	Kotimaa	Omistusosuus, %
Aspo Oyj, emoyhtiö	Suomi	
Aspo Palvelut Oy	Suomi	100,00
Aspokem AB	Ruotsi	100,00
Oy Bomanship Ab	Suomi	100,00
Bomanship Europe Unipessoal Lda	Portugali	100,00
ESL Shipping Oy	Suomi	100,00
Kaukomarkkinat Oy	Suomi	100,00
OOO Leipurien Tukku	Venäjä	100,00
Leipurien Tukku Oy	Suomi	100,00
Leipurin Oyj	Suomi	100,00
FLLC Leipurin	Valko-Venäjä	100,00
LLC Leipurin	Ukraina	100,00
SIA Leipurin	Latvia	100,00
TOO Leipurin	Kazakstan	100,00
UAB Leipurin	Liettua	100,00
Leipurin Estonia AS	Viro	100,00
Leipurin Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
Rauma Terminal Services Oy	Suomi	100,00
Suhi-Suomalainen Hiili Oy	Suomi	100,00
Telko Oy	Suomi	100,00
FLLC Telko	Valko-Venäjä	100,00
LLC Telko	Ukraina	100,00
OOO Telko	Venäjä	100,00
Telko UAB	Liettua	100,00
LLC Telko Central Asia	Kazakstan	100,00
Telko Estonia Oü	Viro	100,00
Telko Denmark A/S	Tanska	100,00
Telko Latvia SIA	Latvia	100,00
Telko Norway AS	Norja	100,00
Telko-Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
Telko Shanghai Ltd.	Kiina	100,00
Telko Sweden AB	Ruotsi	100,00
Oy Troili Ab	Suomi	100,00
Vulganus Oy	Suomi	100,00

Yhteisyritykset

1 000 €	2015	2014
Ostot yhteisyritykseltä		39
Palvelujen myynti yhteisyritykselle		10
Saamiset yhteisyritykseltä		3
Velat yhteisyritykselle		7

Aspo-konsernin lähipiiriin kuuluvat tytäryritykset on esitetty oheisessa taulukossa. Lähipiiriin kuuluvat yhteisyritykset on esitetty liitetiedossa 16. Lähipiiriin luetaan myös johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt.

Tiedot hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenistä löytyvät Vuosi 2015 julkaisun hallinnointiperiaatteet-osiosta.

Johdon työsuhte-etuudet

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2012-2014

Aspo Oyj:n hallitus päätti vuonna 2012 noin 30 henkilön osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää omistajien ja ohjelman piiriin kuuluvien henkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa henkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden pitkäjänteiseen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä oli kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2012, 2013 ja 2014. Ohjelmaan osallistuminen ja palkkion saaminen kultakin ansaintajaksolta edellytti, että henkilö hankki Aspo Oyj:n osakkeita tai omisti Aspo Oyj:n tai Aspo Management Oy:n osakkeita hallituksen ennalta päättämän määrän.

Aspon hallitus päätti järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Vuodelta 2012 järjestelmästä ei kertynyt maksettavaa palkkiota.

Ansaintajaksolta 2013 päätetty palkkio perustui Aspo-konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS), ja se maksettiin vuonna 2014 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Luovutettujen osakkeiden määrä oli 19 492 kappaletta arvoltaan 103 tuhatta euroa luovutuspäivän kurssilla laskettuna, ja rahaosuutena maksettiin 98 tuhatta euroa, jolla katettiin palkkiosta henkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Ansaintajaksolta 2014 päätetty palkkio perustui Aspo-konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS), ja se maksettiin vuonna 2015 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Luovutettujen osakkeiden määrä oli 94 786 kappaletta arvoltaan 716 tuhatta euroa luovutuspäivän kurssilla laskettuna, ja rahaosuutena maksettiin 674 tuhatta euroa, jolla katettiin palkkiosta henkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja.

Kannustinjärjestelmän sääntöjen mukaisesti työsuhteen päättymisen perusteella Aspolle palautui vuonna 2015 yhteensä 1 322 omaa osaketta, joista vuoden 2013 ansaintajaksoa koskevia osakkeita oli 222 kappaletta ja vuoden 2014 jaksoa koskevia osakkeita 1 100 kappaletta.

Ansaintajaksoilta saatuja osakkeita ei saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kahden vuoden kuluttua ansaintajakson päättymisestä. Mikäli henkilön työ- tai toimeisuhte

päättyy sitouttamisjakson aikana, hänen on palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

Yhtiön hallituksen alkuperäisen päätöksen perusteella maksettavien palkkioiden arvioitu määrä olisi vastannut yhteensä enintään noin 936 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Vuodelta 2012 palkkiota ei kertynyt, ja vuoden 2013 palkkion määrä osakkeina ja rahaosuutena vastasi yhteensä 38 511 osaketta. Vuoden 2014 ansaintajakson palkkioiden määrä vastasi arvoltaan noin 182 000 Aspo Oyj:n osaketta rahana maksettava osuus mukaan lukien, eli koko kolmen vuoden jaksolta toteutui noin neljäsosa alkuperäiseen arvioituun enimmäismäärään verrattuna.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2015-2017

Aspo Oyj:n hallitus päätti 11.2.2015 kokouksessaan noin 30 henkilön osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja ohjelman piiriin kuuluvien henkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa henkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden pitkäjänteiseen omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, kalenterivuodet 2015, 2016 ja 2017. Ohjelmaan osallistuminen ja palkkion saaminen kultakin ansaintajaksolta edellyttää, että henkilö hankkii tai omistaa Aspo Oyj:n osakkeita hallituksen ennalta päättämän määrän.

Aspon hallitus päättää järjestelmän ansaintakriteerit ja niille asetettavat tavoitteet kunkin ansaintajakson alussa. Palkkio maksetaan osittain Aspo Oyj:n osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta henkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Mikäli henkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei makseta. Ansaintajaksoilta saatuja osakkeita ei myöskään saa luovuttaa sitouttamisjakson aikana, joka päättyy kahden vuoden kuluttua ansaintajakson päättymisestä. Mikäli henkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, hänen on palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

Ansaintajaksolta 2015 päätetyn palkkion kriteerinä oli Aspo-konsernin osakekohtainen tulostunnusluku (EPS). Tilinpäätöshetkellä arvioitu ansaintajakson osakeperusteinen palkitsemiskulu oli kokonaisuudessaan 1 208 tuhatta euroa, joka jaksotetaan vuosille 2015–2017 osakeomistusohjelman sääntöihin perustuen.

Hallitus päätti 11.2.2016 ansaintajakson 2015 palkkion määräksi 91 020 osaketta ja enintään osakkeiden arvoa vastaavan määrän rahaa verojen kattamiseen eli noin 182 000 osakkeen arvoa vastaava määrä.

Hallitus päätti ansaintajakson 2016 maksimipalkkioksi 112 250 osaketta ja enintään osakkeiden arvoa vastaavan määrän rahaa verojen kattamiseen eli noin 224 500 osakkeen arvoa vastaava määrä. Maksettavien palkkioiden arvioitu määrä vuosien 2015-2017 ohjelmasta päätettäessä vastasi yhteensä enintään noin 900 000 Aspo Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Muut etuudet

Toimitusjohtajalla on maksupohjainen lisäeläkevakuutus, jossa eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Toimitusjohtaja voi halutessaan jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana. Tilikaudella kuluksi kirjattu lakisääteinen eläkemeno oli 106 785 euroa ja lisäeläke 76 658 euroa. Toimitusjohtajan palvelusuhteessa noudatettava irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Yhtiön irtisanoessa palvelusuhteen irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Hallituksen puheenjohtajalla on maksupohjainen lisäeläkevakuutus, jossa eläke määräytyy eläkkeen alkamishetken vakuutussäästöjen perusteella. Hallituksen puheenjohtaja voi halutessaan jäädä eläkkeelle 60-vuotiaana. Tilikaudella kuluksi kirjattu lakisääteinen eläkemeno oli 16 891 euroa ja lisäeläke 92 890 euroa.

Tiedot lähipiirin merkitsemistä hybridilainoista löytyvät Vuosi 2015 julkaisun hallinnointiperiaatteet -osiosta.

Johdon omistusyhtiö

Aspo Oyj:n hallitus päätti vuonna 2010 Aspo-konsernin johtoon kuuluvien henkilöiden osakeomistusjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena oli mahdollistaa osallistujien merkittävä pitkäaikainen omistus Aspossa. Osakeomistusta varten osallistujat hankkivat Aspo Management Oy -nimisen yhtiön koko osakekannan. Aspo Management Oy hankki 114 523 kappaletta Aspon osakkeita osallistujilta markkinahintaan, ja lisäksi Aspo luovutti yhtiölle suunnatussa osakeannissa omia osakkeitaan yhteensä 322 637 kappaletta hintaan 7,93 euroa kappaleelta. Osana järjestelmää hallitus päätti myöntää Aspo Management Oy:lle 2 800 000 euron suuruisen korollisen lainan osakkeiden hankinnan rahoittamiseksi. Vuonna 2011 Aspo Management Oy merkitsi osakkeita Aspon osakeannissa 62 452 kappaletta ja sen rahoittamiseksi nosti Aspolta lisälainaa 324 750,40 euroa. Lokakuussa 2013 Aspo Management Oy osti 10 000 kappaletta Aspo Oyj:n osakkeita, minkä jälkeen yhtiö omisti Aspon osakkeita yhteensä 509 612 kappaletta. Järjestelmän saavutettua tavoitteensa pitkäaikaisen omistuksen osalta päätös sen purkamisesta tehtiin lokakuussa 2014. Järjestelmän purkaminen toteutettiin maksuttomana osakeantina suunnaten osakkaille yhteensä 100 626 Aspo Oyj:n omaa osaketta ja osakevaihdoissa Aspo Oyj sai Aspo Management Oy:n koko osakekannan. Vaihdon myötä konsernitaseen määräysvallattomien omistajien osuus poistui ja konsernin kertyneet voittovarot kasvoivat oman pääoman muutoslaskelmassa esitetyllä tavalla. Aspo Management Oy sulautui Aspo Oyj:hin vuonna 2015.

Osakeperusteisten maksujen vaikutus tilikaudella	2015	2014
Tilikaudella työsuhte-etuutena kirjattu kulu	671	1 038
Rahaosuutta vastaava vieraan pääoman määrä taseessa	580	456

Tilikaudella 2015 aloitettiin uusi kannustinjärjestelmä 2015–2017. Vuoden 2015 ohjelman kulut jaksotetaan kolmelle vuodelle ohjelman sääntöihin perustuen.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä	Myöntämispäivä	Luovutuspäivä	Palkkion osakemäärä, kpl	Osakkeen markkina-arvo myöntämispäivänä, €	Osakkeen markkina-arvo luovutuspäivänä, €
Kannustinjärjestelmä 2015-2017	11.2.2015				
josta vuoden 2015 osuus	13.3.2015		91 020	7,72	
Kannustinjärjestelmä 2012-2014	14.2.2012			7,90	
josta vuoden 2012 osuus			0		
vuoden 2013 osuus	15.3.2013	26.3.2014	19 270	6,35	5,29
vuoden 2014 osuus	28.2.2014	10.3.2015	93 686	5,65	7,56

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden työsuhte-etuudet

1 000 €	2015	2014
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1 759	1 604
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	456	424
Osakeperusteiset etuudet	471	692
Yhteensä	2 686	2 720

Hallituksen ja toimitusjohtajan
palkat, palkkiot ja eläke-etuudet
1 000 €

	2015	2015	2014	2014
	Palkat ja palkkiot	Eläke-etuudet	Palkat ja palkkiot	Eläke-etuudet
Ojanen Aki, toimitusjohtaja		183		167
Toimitusjohtaja, palkat	371		343	
Toimitusjohtaja, palkkiot	218		167	
Toimitusjohtaja, osakepalkkio	279		39	
Nyberg Gustav, hallituksen puheenjohtaja	93	110	99	105
Hallituksen jäsenet:				
Arteva Matti, hallituksen varapuheenjohtaja (2014)	34		43	
Kaario Mammu	32		34	
Karppinen Esa			7	
Lencioni Roberto, hallituksen varapuheenjohtaja (2015)	42		34	
Pentti-von Walzel Kristina	31		34	
Salo Risto	29		29	
Yhteensä	1 129	293	829	272

Eläke-etuudet sisältävät sekä lakisääteiset että vapaaehtoiset lisäeläkevakuutukset.

30. TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut olennaisia tapahtumia.

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

	2015	2014	2013	2012	2011
Liikevaihto, M€	445,8	482,9	476,3	481,6	476,3
Liikevoitto, M€	20,6	23,4	10,8	10,6	21,5
% liikevaihdesta	4,6	4,8	2,3	2,2	4,5
Voitto ennen veroja, M€	21,3	19,0	6,6	7,4	17,4
% liikevaihdesta	4,8	3,9	1,4	1,5	3,7
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	11,2	9,9	4,6	5,4	12,5
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	19,1	17,8	8,9	11,8	16,4
Omavaraisuusaste, %	33,8	35,2	34,4	29,2	35,2
Omavaraisuusaste ilman verovelkaa, %	35,4	37,3	37,2	32,7	40,1
Nettovelkaantumisaste, %	101,4	101,0	98,2	131,6	94,1
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, M€	15,1	18,7	4,9	30,5	42,7
% liikevaihdesta	3,4	3,9	1,0	6,3	9,0
Henkilöstömäärä 31.12.	857	879	869	871	814
Henkilöstö keskimäärin	862	882	878	858	797
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Tulos / osake, €	0,61	0,57	0,28	0,36	0,45
Laimennettu tulos / osake, €	0,61	0,57	0,30	0,37	0,45
Oma pääoma / osake, €	3,36	3,42	3,39	2,95	3,05
Nimellisosinko / osake, € (2015 hallituksen ehdotus)	0,41	0,40	0,21	0,42	
Osinko / tulos, %	67,1	70,3	75,3	117,9	
Efektiivinen osinkotuotto, %	5,5	7,0	3,5	6,6	
Pääomanpalautus / osake, €					0,42
Pääomanpalautus / tulos, %					95,2
Efektiivinen pääomanpalautustuotto, %					6,2
Hinta / voitto -suhde (P/E)	12,3	10,0	21,6	17,9	15,1
Laimennettu hinta / voitto -suhde (P/E)	12,3	10,0	20,4	17,4	15,1
Osakkeen kurssikehitys					
keskikurssi, €	7,23	6,20	5,74	6,63	7,39
alin kurssi, €	5,92	5,21	5,19	5,70	6,32
ylin kurssi, €	8,16	7,52	6,82	7,95	8,82
Tilikauden viimeisen kauppapäivän päätöskurssi, €	7,50	5,69	6,03	6,39	6,80
Osakekannan markkina-arvo 31.12., M€	232,3	176,3	186,7	197,9	210,5
omat osakkeet vähennettynä, M€ *	228,7	173,0	182,6	193,5	204,9
Osakkeen vaihdon kehitys, 1 000 kpl	4 886	4 872	4 032	2 704	3 716
Osakkeen vaihdon kehitys, %	15,8	15,7	13,0	8,7	12,0
Osakkeiden kokonaisvaihto, 1 000 €	35 340	30 222	22 917	17 625	27 334
Rekisteröity osakkeiden kokonaismäärä 31.12., 1 000 kpl	30 976	30 976	30 967	30 967	30 959
ulkopuolella 31.12.	30 496	30 402	30 274	30 284	30 125
ulkopuolella keskimäärin	30 479	30 312	30 282	30 255	29 507
laimennettu osakemäärä keskimäärin	30 479	30 312	31 945	31 974	31 259

* Aspo Management Oy:n omistuksessa olleet Aspo Oyj:n osakkeet käsiteltiin konsernin hallussa olevina omina osakkeina vuosina 2010-2014. Yhtiö fuusioitiin Aspo Oyj:hin vuonna 2015.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	= $\frac{(\text{voitto ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)}}$
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	= $\frac{(\text{voitto ennen veroja} - \text{verot}) \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus (keskiarvo)}}$
Omavaraisuusaste, %	= $\frac{(\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Nettovelkaantumisaste, %	= $\frac{(\text{korolliset velat} - \text{rahavarat}) \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien osuus}}$
Henkilöstön keskimäärä	= keskiarvo kuukauden lopussa lasketuista henkilöstömääristä
Tulos / osake, € *	= $\frac{\text{tulos ennen veroja} - \text{tuloverot varsinaisesta toiminnasta} - \text{määräysvallattomien osuus tuloksesta}}{\text{tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma / osake, €	= $\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osakeantioikaistu osinko / osake, €	= $\frac{\text{tilikaudella jaettu osakekohtainen osinko}}{\text{osakeantikerroin}}$
Osinko / tulos, % *	= $\frac{\text{osakeantioikaistu osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen osinkotuotto, %	= $\frac{(\text{osakeantioikaistu osinko} / \text{osake}) \times 100}{\text{tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärällä painotettu keskipäivä}}$
Osakeantioikaistu pääomanpalautus / osake, €	= $\frac{\text{tilikaudella jaettu osakekohtainen pääomanpalautus}}{\text{osakeantikerroin}}$
Pääomanpalautus / tulos, %	= $\frac{\text{osakeantioikaistu osakekohtainen pääomanpalautus} \times 100}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen pääomanpalautustuotto, %	= $\frac{(\text{osakeantioikaistu pääomanpalautus} / \text{osake}) \times 100}{\text{tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärällä painotettu keskipäivä}}$
Hinta / voitto -suhde (P/E)*	= $\frac{\text{osakeantioikaistu tilikauden viimeisen kauppapäivän keskipäivä tulos} / \text{osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	= konsernin ulkopuolella olevien osakkeiden lukumäärä x tilikauden viimeisen kauppapäivän kaupankäyntimäärällä painotettu keskipäivä

Omien osakkeiden vaikutus on eliminoitu tunnuslukuja laskettaessa.

* Osakekohtaisen tuloksen laskennassa on huomioitu tulosta pienentävänä eränä hybridilainan kaudelle kuuluva korko verovaikutuksella oikaistuna.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS

Emoyhtiön tuloslaskelma FAS

1 000 €	Liitetieto	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liiketoiminnan muut tuotot	1.1	1 814	1 923
Henkilöstökulut	1.2	-2 930	-2 789
Poistot	1.3	-2	-7
Liiketoiminnan muut kulut	1.4	-5 058	-6 165
Liiketappio		-6 176	-7 038
Rahoitustuotot ja -kulut	1.5	10 067	10 742
Voitto ennen satunnaisia eriä		3 891	3 704
Satunnaiset erät	1.6	4 550	1 630
Voitto ennen veroja		8 441	5 334
Tuloverot	1.7	0	0
Tilikauden voitto		8 441	5 334

Emoyhtiön tase FAS

1 000 €			
Vastaavaa	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	2.1	277	
Aineelliset hyödykkeet	2.1	164	79
Sijoitukset	2.2	83 437	83 755
Pysyvät vastaavat yhteensä		83 878	83 834
Vaihtuvat vastaavat			
Lyhytaikaiset saamiset	2.3	58 344	66 971
Rahavarat		8 408	6 375
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		66 752	73 346
Vastaavaa yhteensä		150 630	157 180
1 000 €			
Vastattavaa	Liitetieto	31.12.2015	31.12.2014
Oma pääoma			
Osakepääoma	2.4	17 692	17 692
Ylikurssirahasto	2.4	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	2.4	16 579	16 530
Edellisten tilikausien voitto	2.4	5 657	14 826
Tilikauden voitto		8 441	5 334
Oma pääoma yhteensä		52 720	58 733
Pakolliset varaukset	2.5	700	626
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Lainat saman konsernin yrityksiltä	2.6	8 572	
Joukkovelkakirjalaina	2.6	11 000	
Lainat rahoituslaitoksilta	2.6	40 000	15 000
Eräpäivätön laina	2.6	20 000	20 000
Siirtovelat	2.6	510	
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		80 082	35 000
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Lainat rahoituslaitoksilta	2.7	3 000	41 000
Velat saman konsernin yrityksille	2.7	12 347	20 183
Ostovelat	2.7	226	513
Muut velat	2.7	133	137
Siirtovelat	2.7	1 422	988
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		17 128	62 821
Vieras pääoma yhteensä		97 210	97 821
Vastattavaa yhteensä		150 630	157 180

Emoyhtiön rahavirtalaskelma FAS

1 000 €	1.1.-31.12.2015	1.1.-31.12.2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketappio	-6 176	-7 038
Oikaisut liiketappioon	77	455
Käyttöpääoman muutos	-2 607	378
Maksetut korot	-2 832	-3 628
Saadut korot	821	570
Saadut osingot	13 004	1 503
Liiketoiminnan rahavirta	2 287	-7 760
 Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	 -364	 -4
Investoinnit muihin sijoituksiin	-10	-11
Investointien rahavirta	-374	-15
 Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nosto konserniyhtiöitä	10 000	
Pitkäaikaisten lainojen nostot	25 000	
Lyhytaikaisten saamisten muutos	11 916	16 880
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-47 303	1 558
Joukkovelkakirjalainan liikkeeseen lasku	11 000	
Vaihtovelkakirjalainan takaisinmaksu		-10 250
Saadut konserniavustukset	1 630	1 830
Maksetut osingot	-12 199	-6 367
Omien osakkeiden hankinta	-242	
Rahoituksen rahavirta	-198	3 651
 Rahavarojen muutos	 1 715	 -4 124
Rahavarat 1.1.	6 375	10 499
Fuusioissa siirtyneet rahavarat	318	
Rahavarat 31.12.	8 408	6 375

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Aspo Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS). Laskentaperiaatteet ovat pysyneet muuttumattomina edelliseen vuoteen verrattuna. Tilinpäätöstä laatiessaan yhtiön johto joutuu voimassa olevien määräysten ja hyvän kirjanpitotavan mukaisesti tekemään arvioita ja olettamuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöserien arvostukseen ja jaksotukseen. Toteutuvat luvut voivat poiketa tehdyistä arvioista.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saatavat ja velat on arvostettu tilinpäätöskursseihin. Avoimna olevien valuuttamääräisten erien suojausinstrumentit on arvostettu päivän arvoon korkotekijät huomioon ottaen. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot käsitellään liikevaihdon ja liiketoiminnan kulujen oikaisuerinä. Rahoituksen kurssivoitot ja -tappiot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Eläkkeet

Yhtiön eläketurva on järjestetty eläkevakuutuksin.

Saamiset

Saamiset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Pysyvät vastaavat ja poistot

Pysyvät vastaavat merkitään taseeseen välittömään hankintamenoon vähennettynä tehdyillä poistoilla. Poistojen perusteena olevat pysyvien vastaavien taloudelliset vaikutusajat ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
Rakennukset	15–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–8 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	5–40 vuotta

Leasing

Leasingmaksut on käsitelty vuokratuloina.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaiset tuotot ja kulut sisältävät varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomat erät kuten konserniavustukset.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty eriä, jotka ovat joko sopimusperusteisia tai muuten sitovia velvoitteita, mutta jotka eivät vielä ole realisoituneet. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan.

Tuloverot

Tuloslaskelmaan on tuloveroina kirjattu tilikauden tuloksesta Suomen verosäännösten perusteella lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Satunnaisiin eriin kohdistuvat verot esitetään liitetiedoissa.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Rahoitusjohdannaisten kirjanpitokäsittelyyn sovelletaan kirjanpitolain 5. luvun 2a§:n mukaista käyvän arvon arvostamista, ja niiden käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelmaan. Rahoitusjohdannaiset on arvostettu tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

1.1 Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 €	2015	2014
Liiketoiminnan muut tuotot, konserni	431	634
Vuokrat, konserni	1 136	1 222
Vuokrat, muut	88	
Liiketoiminnan muut tuotot	159	67
Yhteensä	1 814	1 923

1.2 Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

Henkilöstökulut

1 000 €	2015	2014
Palkat ja palkkiot	1 626	1 733
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	670	410
Henkilöstörahaston tulospalkkio-osuus	52	35
Eläkekulut	478	537
Muut henkilöstökulut	104	74
Yhteensä	2 930	2 789

1 000 €	2015	2014
Toimitusjohtaja, palkat	371	343
Toimitusjohtaja, palkkiot	218	167
Toimitusjohtaja, osakepalkkio	279	39
Hallituksen jäsenet, palkkiot	260	280
Yhteensä	1 128	829

Hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja voivat halutessaan siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaina.

1.3 Poistot

Poistot 1 000 €	2015	2014
Poistot koneista ja kalustosta	2	7

1.4 Liiketoiminnan muut kulut

Liiketoiminnan muut kulut 1 000 €	2015	2014
Vuokrat	2 022	2 080
Muut kulut	3 036	4 085
Yhteensä	5 058	6 165

Tilintarkastajan palkkiot 1 000 €	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot	39	20
Veroneuvonta	33	14
Muut palkkiot	61	518
Yhteensä	133	552

1.5 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut 1 000 €	2015	2014
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	13 000	13 500
Muilta	4	3
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista	13 004	13 503
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	820	618
Muilta	1	1
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	821	619
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-80	-30
Muille	-3 678	-3 350
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	-3 758	-3 380
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	10 067	10 742

1.6 Satunnaiset erät

Satunnaiset erät 1 000 €	2015	2014
Tuotot		
Konserniavustukset	4 550	1 630

1.7 Tuloverot

Tuloverot 1 000 €	2015	2014
Tuloverot satunnaisista eristä	910	326
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-910	-326
Yhteensä	0	0

2.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Ennakko- maksut	Aineettomat yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko- maksut	Aineelliset yhteensä
Hankintameno 1.1.	347		347	1	12	79	73		165
Lisäykset tilikaudella		277	277					87	87
Hankintameno 31.12.2015	347	277	624	1	12	79	73	87	252
Kertyneet poistot 1.1.	-347		-347		-12	-74			-86
Tilikauden poisto						-2			-2
Kertyneet poistot 31.12.2015	-347		-347		-12	-76			-88
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	0	277	277	1	0	3	73	87	164
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	0	0	0	1	0	5	73	0	79

2.2 Sijoitukset

Sijoitukset 1 000 €	Tytäryritysten osakkeet	Muut osakkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	83 579	175	83 754
Lisäykset		10	10
Vahennykset	-327		-327
Hankintameno 31.12.2015	83 252	185	83 437
Hankintameno 31.12.2014	83 579	175	83 754

2.3 Lyhytaikaiset saamiset

1 000 €	2015	2014
Saamiset konserniyhtiöiltä		
Osinkosaamiset	12 000	12 000
Konserniavustussaamiset	4 550	1 630
Konsernitilisaamiset	835	158
Lainasaamiset	40 100	52 693
Siirtosaamiset	429	15
Yhteensä	57 914	66 496
Muut saamiset	392	378
Siirtosaamiset	38	97
Yhteensä	430	475
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	58 344	66 971

2.4 Oma pääoma

Oma pääoma 1 000 €	2015	2014
Osakepääoma 1.1.	17 692	17 692
Osakepääoma 31.12.	17 692	17 692
Ylikurssirahasto 1.1.	4 351	4 351
Ylikurssirahasto 31.12.	4 351	4 351
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	16 530	16 480
Osakepalkinta	49	
Vaihtovelkakirjalainan vaihdot		50
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	16 579	16 530
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	20 160	21 193
Osingonjako	-12 199	-6 470
Osakepalkinta	646	103
Konsernirakenteen muutokset	-2 950	
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	5 657	14 826
Tilikauden voitto	8 441	5 334
Oma pääoma yhteensä	52 720	58 733

Vapaasta omasta pääomasta on jakokelpoisia varoja 30 677 374,83 euroa (36 690 325,55).

2.5 Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset 1 000 €	2015	2014
Osakesidonnainen kannustinjärjestelmä	484	365
Varaus tyhjästä toimitiloista	216	216
Verovaraukset		45
Pakolliset varaukset yhteensä	700	626

2.6 Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma 1 000 €	2015	2014
Lainat saman konsernin yrityksiltä	8 572	
Joukkovelkakirjalaina	11 000	
Eräpäivätön laina	20 000	20 000
Lainat rahoituslaitoksilta	40 000	15 000
Lainat yhteensä	79 572	35 000
Koronvaihtosopimuksen arvostus	510	
Siirtovelat yhteensä	510	
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	80 082	35 000

Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Lainat saman konsernin yrityksiltä	2 857
Joukkovelkakirjalaina	11 000

Aspo Oyj laski 18.11.2013 liikkeeseen 20 miljoonan euron suuruisen oman pääoman ehtoisen joukkovelkakirjalainan. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin kolmen vuoden kuluttua liikkeeseenlaskusta. Vuotuinen kuponkikorko on 7 %.

Aspo Oyj laski 22.9.2015 liikkeeseen 11 miljoonan euron suuruisen private placement -tyyppisen vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Lainan eräpäivä on 29.9.2022 ja se on kiinteäkorkoinen.

2.7 Lyhytaikainen vieras pääoma

Lyhytaikainen vieras pääoma		
1 000 €	2015	2014
Lainat rahoituslaitoksilta	3 000	41 000
Maksamaton osinko	6	7
Ostovelat	226	513
Muut velat	133	136
Siirtovelat*	1 416	982
Yhteensä	4 781	42 638
Velat konserniyhtiöille		
Rahoitus- ja konsernitili	10 880	20 183
Muut velat saman konsernin yrityksille	1 467	
Yhteensä	12 347	20 183
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	17 128	62 821
* Olennaisimmat erät		
Korkojaksotus	357	231
Palkkajaksotukset	690	654

2.8 Muut liitetiedot

1 000 €	2015	2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat määrät	79	138
Myöhemmin maksettavat	89	146
Yhteensä	168	284
Jäännösarvovastuut	0	2
Leasingvastuut yhteensä	168	286
Vuokravastuut		
1 000 €	2015	2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 950	1 956
Myöhemmin maksettavat	3 900	5 868
Yhteensä	5 850	7 824
Konserniyhtiöiden puolesta annetut takaukset		
1 000 €	2015	2014
Takaukset	100 205	75 686
Yhteensä	100 205	75 686
Johdannaissovimukset		
1 000 €	2015	2014
Koronvaihtosopimus		
Kohde-etuuden arvo	15 000	15 000
Käypä arvo	-745	-792

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma

Aspo Oyj:n rekisteröity osakepääoma 31.12.2015 oli 17 691 729,57 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 30 975 524, joista yhtiön hallussa oli 479 921 osaketta eli 1,5 % osakepääomasta. Aspo Management Oy sulautui Aspo Oyj:öön 30.9.2015. Samalla Aspo Management Oy:n omistamat 477 612 kappaletta Aspo Oyj:n osakkeita siirtyivät Aspo Oyj:n suoraan omistukseen.

Osakkeet

Aspo Oyj:llä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Aspon osake noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:n keskisuurten yritysten ryhmän toimialaluokassa teollisuustuotteet ja -palvelut. Osakkeen kaupankäyntitunnus on ASU1V.

Osinko

Aspo Oyj harjoittaa aktiivista, kassavirtaan perustuvaa osinkopolitiikkaa. Yhtiön tavoitteena on jakaa osakkeenomistajille keskimäärin vähintään puolet tilikauden tuloksesta.

Aspo Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2015 maksetaan osinkoa 0,41 euroa osakkeelta, mikä vastaa 67 prosenttia konsernin osakekohtaisesta tuloksesta.

Valtuutukset

Yhtiökokous 2015 valtuutti hallituksen päättämään enintään 500 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Valtuutus on voimassa vuoden 2016 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Yhtiökokous 2015 valtuutti hallituksen päättämään yhdessä tai useammassa erässä osakeannista, joka toteutetaan luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Valtuutuksen perusteella luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 900 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti.

Lisäksi yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään maksullisesta osakeannista. Valtuutus sisältää myös oikeuden päättää suunnatusta osakeannista. Osakeannissa liikkeeseen laskettavien uusien osakkeiden yhteenlaskettu lukumäärä voi olla enintään 1 500 000 osaketta. Valtuutus on voimassa 30.9.2018 asti.

Hallitus ei ole käyttänyt saamiensa valtuutuksia.

Osakkeen vaihto ja kurssikehitys

Vuonna 2015 Aspo Oyj:n osakkeiden vaihto oli yhteensä 4 885 628 osaketta ja 35,3 miljoonaa euroa, eli 15,8 prosenttia osakekannasta vaihtoi omistajaa. Tilikauden ylin kurssinoteeraus oli 8,16 euroa ja alin 5,92 euroa. Keskikurssi oli 7,23 euroa ja tilikauden päätöskurssi 7,50 euroa. Yhtiöllä on osaketta koskeva markkinatakaussopimus Nordea Pankki Suomi Oyj:n kanssa.

Tilikauden päättyessä osakekannan markkina-arvo omat osakkeet vähennettynä oli 228,7 miljoonaa euroa. Tuoreimmat kaupankäyntitiedot löytyvät osoitteesta www.aspo.fi.

Osakkeenomistus

Aspon osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Vuoden 2015 lopussa Aspolla oli yhteensä 8 929 osakkeenomistajaa. Osakkeista 97,7 prosenttia oli suorassa omistuksessa ja 2,3 prosenttia hallintarekisterien kautta olevassa omistuksessa. Ulkomaisessa omistuksessa oli yhteensä 0,3 prosenttia yhtiön osakkeista.

Kymmenen suurimman osakkeenomistajan hallussa oli 31.12.2015 yhteensä 38,3 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä.

Luettelo Aspon suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä kuukausittain päivitettyinä internet-osoitteessa www.aspo.fi.

Johdon osakkeenomistus

Aspo Oyj:n hallituksen jäsenet määräysvalta-yhteisöineen omistivat 31.12.2015 yhteensä 4 192 853 osaketta, joka oli 13,75 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

Aspo Oyj:n toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän muut jäsenet omistivat 31.12.2015 yhteensä 212 961 osaketta, joka oli 0,7 prosenttia yhtiön osake- ja äänimäärästä.

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2015

	Osakkeita kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Havsudden Oy Ab	3 142 941	10,15
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	1 438 412	4,64
Vehmas Tapio	1 375 827	4,44
Vehmas Aatos	1 043 394	3,37
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 000 676	3,23
Vehmas Tatu	943 900	3,05
Vehmas Liisa	930 693	3,00
Sijoitusrahasto Nordea Nordic Small Cap	721 040	2,33
Mandatum Life Unit-Linked	689 200	2,22
Nyberg Gustav	581 524	1,88
10 suurinta omistajaa yhteensä	11 867 607	38,31
Hallintarekisteröidyt osakkeet	710 806	2,30
Muut osakkeet	17 917 190	57,84
Ulkona olevat osakkeet yhteensä	30 495 603	98,45
Omat osakkeet	479 921	1,55
Osakkeita yhteensä	30 975 524	100,00

Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.2015 osakkeiden määrän mukaan

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	Osuus omistajista %	Osake- määrä kpl	Osuus osake- kannasta %
1 - 100	1 375	15,40	84 573	0,27
101 - 500	3 390	37,98	954 064	3,08
501 - 1 000	1 605	17,98	1 221 957	3,95
1 001 - 5 000	2 044	22,89	4 418 991	14,27
5 001 - 10 000	283	3,17	1 995 480	6,44
10 001 - 50 000	177	1,98	3 370 857	10,88
50 001 - 100 000	17	0,19	1 090 533	3,52
100 001 - 500 000	26	0,29	5 966 998	19,26
500 001 -	10	0,11	11 867 607	38,31
Yhteistilillä yhteensä	2	0,01	4 464	0,01
Yhteensä	8 929	100,00	30 975 524	100,00

Osakkeenomistuksen jakauma 31.12.2015 omistajaryhmittäin

	Omistuksia %	Osakkeita %
1. Kotitaloudet	94,5	60,8
2. Yritykset	4,2	18,9
3. Rahoitus ja vakuutuslaitokset	0,2	7,4
4. Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,7	4,4
5. Julkisyhteisöt	0,1	8,2
6. Ulkomaat	0,3	0,3

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 4. maaliskuuta 2016

Gustav Nyberg

Matti Arteva

Mammu Kaario

Roberto Lencioni

Kristina Pentti-von Walzel

Risto Salo

Aki Ojanen
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 10. maaliskuuta 2016

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Harri Pärssinen
KHT

Building a better
working world

Ernst & Young Oy
Alvar Aallon katu 5 C
00100 Helsinki
Finland

Puhelin 0207 280 190
www.ey.com/fi
Y-tunnus 2204039-6,
kotipaikka Helsinki

Tilintarkastuskertomus

Aspo Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Aspo Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 10. maaliskuuta 2016

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Harri Pärssinen
KHT

Auditor's report

Translation

To the Annual General Meeting of Aspo Plc

We have audited the accounting records, the financial statements, the report of the Board of Directors, and the administration of Aspo Plc for the financial period 1.1. - 31.12.2015. The financial statements comprise the consolidated statement of financial position, statement of comprehensive income, statement of changes in equity and statement of cash flows, and notes to the consolidated financial statements, as well as the parent company's balance sheet, income statement, cash flow statement and notes to the financial statements.

Responsibility of the Board of Directors and the Managing Director

The Board of Directors and the Managing Director are responsible for the preparation of consolidated financial statements that give a true and fair view in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS) as adopted by the EU, as well as for the preparation of financial statements and the report of the Board of Directors that give a true and fair view in accordance with the laws and regulations governing the preparation of the financial statements and the report of the Board of Directors in Finland. The Board of Directors is responsible for the appropriate arrangement of the control of the company's accounts and finances, and the Managing Director shall see to it that the accounts of the company are in compliance with the law and that its financial affairs have been arranged in a reliable manner.

Auditor's Responsibility

Our responsibility is to express an opinion on the financial statements, on the consolidated financial statements and on the report of the Board of Directors based on our audit. The Auditing Act requires that we comply with the requirements of professional ethics. We conducted our audit in accordance with good auditing practice in Finland. Good auditing practice requires that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements and the report of the Board of Directors are free from material misstatement, and whether the members of the Board of Directors of the parent company or the Managing Director are guilty of an act or negligence which may result in liability in damages towards the company or have violated the Limited Liability Companies Act or the articles of association of the company.

An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements and the report of the Board of Directors. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement, whether due to fraud or error. In making those risk assessments, the auditor considers internal control relevant to the entity's preparation of financial statements and report of the Board of Directors that give a true and fair view in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the company's internal control. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements and the report of the Board of Directors.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our audit opinion.

Opinion on the consolidated financial statements

In our opinion, the consolidated financial statements give a true and fair view of the financial position, financial performance, and cash flows of the group in accordance with International Financial Reporting Standards (IFRS) as adopted by the EU.

Opinion on the company's financial statements and the report of the Board of Directors

In our opinion, the financial statements and the report of the Board of Directors give a true and fair view of both the consolidated and the parent company's financial performance and financial position in accordance with the laws and regulations governing the preparation of the financial statements and the report of the Board of Directors in Finland. The information in the report of the Board of Directors is consistent with the information in the financial statements.

Helsinki, March 10, 2016

Ernst & Young Oy
Authorized Public Accountant Firm

HARRI PÄRSSINEN

Harri Pärssinen
Authorized Public Accountant